

Yleisohje
Allmänna instruktioner

Sisältö

<i>Uusi pyöräsi</i>	3
<i>Takuuehdot</i>	4
<i>Yleistä pyöräilystä</i>	5
<i>Pyörän käyttöönotto ja säätäminen</i>	7
Yleistä pyörän esittelyä ja osaluettelo	8
Laatikon purkaminen	9
Etupyörän valmistelut	9
Etupyörän asennus	11
Etupyörän kiinnitys haarukkaan	15
Puolat ja navat	16
Ohjaustangon kiinnittäminen ja säätäminen	17
Satulan asennus	19
Polkimien asennus	20
Lokasuojat ja tarvikkeet	21
Vaihteet	21
Jarrut	24
Jousitus	28
Sähköjärjestelmä ja sähkömoottori	28
Valaisimet	28
Heijastimet	29
Soittokello	29
<i>Koeajon aika</i>	30
<i>Huolto ja kunnossapito, määräaikaishuollot</i>	34
Polkupyörän huoltosuositukset	34
Huoltotaulukko	36

UUSI PYÖRÄSI

Onnittelumme, olet uuden polkupyörän omistaja!

Pyöräsi on valmistanut maailman suurimpiin ja kokeneimpiin kuuluva valmistaja käyttäen parhaita materiaaleja ja laadukkaita komponentteja. Uusi pyöräsi on turvallinen ja tieliikenteen vaatimukset täyttävä ajokki, pyöräsi on tehty tehtaalla vaativat laatutarkastukset.

Tee käyttöönottotarkastukset tämän oppaan ohjeiden mukaan. Samalla opit tuntemaan uuden pyöräsi, jolloin todennäköisesti tulet jatkossa helpommin huomaamaan myös mahdollisen huollon tarpeen tai korjausta vaativan epänormaalien toiminnan.

Tutustu siis huolellisesti oppaaseen ennen kuin otat pyörän käyttöösi. Palauta mieleesi myös liikenneturvallisuuteen liittyvät asiat. Noudattamalla ohjeita varmistat pyöräsi moitteettoman toiminnan, etkä vaaranna omaa tai muiden turvallisuutta.

Pyöräsi on tehty kestämään normaalia jokapäiväistä käyttöä. Jotta se olisi aina ajokunnossa, pidä siitä hyvää huolta ja säilytä pyörä kuivassa ja lämpimässä. Lukitse pyöräsi varkailta ja suoja se ilkeiltä. Huolla tai huollata pyöräsi säännöllisesti ja pidä se puhtaana. Huom! Pyörän ja komponenttien puhdistukseen ei saa käyttää painepesuria, paineistettu vesi voi tunkeutua laakeristoihin aiheuttaen niihin vaurioita.

Mikäli tarvitset varaosia, ohjeita käyttöön liittyen tai haluat kysyä huoltoasioista, käänny Verkkokauppa.comin puoleen.

Toivotamme mukavia hetkiä uuden pyöräsi kanssa!

Verkkokauppa.com Oyj
Tyynenmerenkatu 11
00220 Helsinki

Asiakaspalvelu:
<https://asiakaspalvelu.verkkokauppa.com>

TAKUUEHDOT

Verkkokauppa.com Oyj takaa tämän tuotteen olevan toimintakuntoinen takuuajana. Tämä takuu on voimassa ainoastaan, jos ostotodistus esitetään takuuhuoltopyynnön yhteydessä.

Tuote on tarkoitettu pääasiallisesti kuluttajakäyttöön.

Takuuaika

Takuuehtojen mukaisesti Verkkokauppa.com Oyj myöntää pääsääntöisesti pyörän rungolle ja muille osille 24 kuukauden takuun.

Joillain osavalmistajilla voi olla lisäksi valmistajan myöntämiä lyhyempiä tai pidempiä takuuajakoja.

Takuuhuolto

Verkkokauppa.com Oyj hoitaa tuotteen takuuhuollon yhteistyössä huoltoliikkeiden kanssa. Ajankohtaista lisätietoa ja toimintaohjeet vaivattomaan takuuhuoltoon liittyen löytyy osoitteesta <https://asiakaspalvelu.verkkokauppa.com>.

Takuun rajoitukset

Takuu kattaa ainoastaan vain itse tuotteen materiaali- ja valmistusvirheet. Tuotteelle myönnetty rajoitettu takuu ei korvaa huoltoa ja/tai kustannusarviota, jos:

- virhe on aiheutunut käyttöohjeiden vastaisesta käsittelystä.
- tuote on vaurioitunut kosteuden, mekaanisen rasituksen ja/tai muun tuotteen ulkopuolelta aiheutuneen seikan vuoksi.
- virhe on aiheutunut onnettomuuden, vahingon tai muun takuun myöntäjän vaikutuspiirin ulkopuolella olevan syyn vuoksi.
- virhe on aiheutunut normaalia runsaammasta käytöstä ja/tai voidaan katsoa normaaliksi kulumiseksi.

Takuu ei koske tuotteen mukana mahdollisesti toimitettuja tarvikkeita, akkuja tai ohjelmistoja.

Takuu ei kata pyörän ensihuoltoa ja tarvittavat puhdistus-, säätö-, ruuvienkiristys- ja pintojen kiristystoimenpiteet tulee tehdä osaavan pyörähuollon kautta.

Verkkokauppa.com Oyj ei ole velvollinen korvaamaan tuotteen käytöstä tai tuotteen virheestä aiheutuneita välittömiä tai välillisiä kustannuksia ellei pakottavassa lainsäädännössä toisin määrätä.

Takuun voimassaolo edellyttää pyörän säännöllistä huoltoa. Ensimmäisen vuoden jälkeen pyörän käytön määrään, luonteeseen ja osien kulumiseen kiinnitetään enemmän huomiota määrittäessä takuunalaisuutta.

YLEISTÄ PYÖRÄILYSTÄ

Liikennesäännöt

Tieliikennelainsäädännön mukaan polkupyörä on ajoneuvo, jota koskevat ajoneuvoille asetetut yleiset säännökset. Lisäksi on olemassa erityisesti polkupyöriä koskevia säännöksiä. Jos et tunne liikennesääntöjä, perehdy niihin ennen liikenteeseen lähtemistä. Myös tässä luvussa saat ohjeita liikenteessä ajamisesta.

Käytä aina ajaessasi kypärää! Useimmat pyöräonnettomuuksista saadut vakavat vammat ovat päävammoja, joista suuri osa olisi voitu välttää käyttämällä kypärää. Käyttämällä kypärää osoitat, että pääsi on suojaamisen arvoinen! Pyöräilyyn liittyy sama loukkaantumis- ja vaurioitumisriski kuin muihinkin urheilulajeihin. Otat pyöräillessäsi vastuun riskistä. Polkupyörän oikeaoppinen kunnossapito ja käyttö ovat osa käyttäjän vastuuta ja ne pienentävät turvallisuusriskiä. Tarkista pyörä huolellisesti aina ennen sillä ajamista.

Ole varovainen sateessa tai märillä pinnoilla ajaessasi, koska jarrutusmatka voi olla tavallista pidempi ja pyörän hallittavuus voi olla huomattavasti heikompaa. Käytä lisävarusteita ja suojavaatetusta kuten käsineitä. Vältä väljiä vaatteita, jotka voivat jäädä pyörän pintojen väliin.

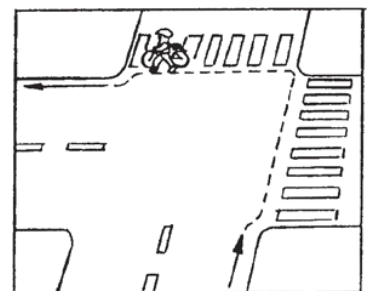
Muista aina, että polkupyörä on moottoriajoneuvoa kevyempi ja siksi onnettomuustilanteessa turvaton. Ole siis tarkkana liikenteessä, tarkkaile muita tiellä liikkujiä, myös takaa tulevia, ja näytä aina kääntyessäsi hyvissä ajoin selvä suuntamerkki. Taustapeili on hyödyllinen varuste niin kaupungissa kuin maantielläkin. Pyöräkauppiasi esittelee mielellään eri vaihtoehtoja.

Muiden tielläliikkujien on joskus vaikeaa havaita polkupyörää. Pukeudu siis pyöräillessäsi kirkasvärisiin ja näkyviin vaatteisiin, etenkin jos näkyvyys on huono. Käytä ajovaloa ja takavaloa aina pimeällä tai näkyvyyden ollessa muutoin huono, myös pyörätiellä. Myös takavalon on pakollinen varuste. Pidä huoli, että pyöräsi heijastimet ovat ehjät ja puhtaat.

Käytä pyörätietä tai kevyen liikenteen väylää aina kun se on mahdollista. Vain alle 12-vuotias saa ajaa jalkakäytävällä, jos ei aiheuta häiriötä jalankulkijoille.

Aja aina ajoradan oikeanpuoleisessa reunassa ja ohita hitaammat pyöräilijät ja jalankulkijat vasemmalta. Seisovan autojonon voit ohittaa oikealta varovaisesti. Ohittaessasi muita pyöräilijöitä tai jalankulkijoita huomioi, etteivät he todennäköisesti kuule lähestymistäsi. Anna siis itsestäsi merkki hyvissä ajoin ennen ohittamista, äläkä ohita liian läheltä. Varo erityisesti lapsia, koiria ja hevosia, jotka saattavat käyttäytyä yllättävästi. Älä aja rinnakkain kaverisi kanssa edes pyörätiellä.

Jos joudut esimerkiksi risteyksessä tilanteeseen, jossa et tiedä miten ajaa, on turvallisinta pysäyttää pyörä ja jatkaa matkaa taluttamalla. Vasemmalle kääntyminen on turvallisinta suorakulmakäännöksenä. Aja tai taluta varovasti pyörä ensin risteävän ajoradan yli ja pysähdy. Kun tie on vapaa, käänny vasemmalle ja aja tai taluta pyörä risteyksen yli. Ole varovainen ja tarkkaile muuta liikennettä!

Polkupyörällä ja kevyellä sähköajoneuvolla saa kuljettaa matkustajia kuljettajan ja matkustajan iästä riippumatta. Matkustajia ei kuitenkaan saa kuljettaa useampaa kuin mille määrälle polkupyörä tai kevyt sähköajoneuvo on rakennettu. Matkustajan kuljettaminen on sallittu vain, jos polkupyörässä tai kevyessä sähköajoneuvossa on matkustajalle sopiva istuin. Polkupyörässä pitää matkustajia kuljetettaessa olla kaksi erillistä jarrua.

Tässä muutamia tärkeimmistä polkupyöräilijää koskevista liikennemerkkeistä:

Pyörätie

Yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä

Pyörätie ja jalkakäytävä rinnakkain

Pyöräkaista

Kaksisuuntainen pyörätie

Ajoneuvolla ajo kielletty

Polkupyörällä ja mopolla ajo kielletty

Jalankulku sekä polkupyörällä ja mopolla ajo kielletty

Kielletty ajosuunta

Väistämisvelvollisuus risteyksessä

Pakollinen pysäyttäminen

Liikenneturvan ohjeita pyöräilijöille: <https://www.liikenneturva.fi/fi/liikenteessa/pyorailijat>
 Tieliikennelaki: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2018/20180729> (astuu voimaan 1.6.2020)

Traficomien ohjeisto uudesta tieliikennelaista: <https://www.traficom.fi/fi/liikenne/tieliikenne/tieliikennelaki2020>

PYÖRÄN KÄYTTÖNOTTO JA SÄÄTÄMINEN

- Lue käyttöohjeet perusteellisesti ja noudata varsinkin turvallisuusohjeita erityisen huolellisesti ennen polkupyörän käyttöä ja käytön aikana.
- Noudata aina liikennesääntöjä.
- Älä luovuta pyörää henkilölle joka ei ole tutustunut pyörään ja käyttöohjeeseen ennen ajamista.
- Käytä pyöräilykypärää aina pyöräillessäsi.
- Erittäin kylmissä lämpötiloissa jarrujen muuttavat käyttäytymistään ja jarrut saattavat käyttäytyä erilailla. Varmista aina että pyörä toimii ja pysähtyy vallitsevan sään mukaan.
- Tarkista polkupyörän jarrut ennen jokaista käyttökertaa, ja muista että pyörän jarrutusmatka pitenee märissä/ jäisissä olosuhteissa.
- Pitämällä pyörässä oikean ilmanpaineen ehkäiset rengasriikkoja ja varmistat sujuvan matkanteon. Oikea ilmanpaine käy ilmi ulkorenaan reunaan kirjatusta valmistajan suosituksesta. Mitä paksumpi rengas, sen pienempi rengaspaine. Väärä ilmanpaine saattaa johtaa renkaan vaurioitumiseen ja lyhentää toimintamatkaa merkittävästi
- **TÄRKEÄÄ!** Vaihteet ja jarrut ovat tehtaalla esisäädetty, mutta lopullinen vaihteiston ja jarrujen hienosäätö jää loppukäyttäjälle. Samoin loppukäyttäjän tarkistettavaksi jää kaikki kiristettävät osat (ruuvit, mutterit, pyörännavat, polkimet jne) ennen käyttöönottoa. Löystyneet osat ovat turvallisuusriski ja voivat aiheuttaa myös rikkoutumista kuten katkenneita pultteja tai kierteiden rikkoutumista.
- **HUOM:** Älä koskaan aja polkupyörällä alkoholin tai muiden suorituskykyä ja harkintaa vaikuttavien aineiden vaikutuksen alaisena. Alkoholin nauttiminen heikentää refleksien toimintaa merkittävästi ja rajoittaa kykyäsi käyttää pyörää turvallisesti. Vähäinenkin määrä alkoholia rajoittaa kykyäsi toimia turvallisesti liikenteessä.

TÄRKEÄÄ!

Kirjoita pyörän rungon valmistenumero ja mahdollisen lukon avaimen numero takuutodistukseen ylös!

TÄRKEÄÄ!

Jos pyörä on hankittu lapsen käytettäväksi, on tärkeää opastaa häntä sen käytössä. Pehdytä lapset myös liikennesääntöihin ennen siirtymistä ajamaan yleisille teille. Pienten lasten tulisi käyttää pyörää aina aikuisen valvonnassa eikä ajaa yleisillä teillä. Huolehdi myös, että lapset käyttävät pyöräillessä kypärää. Toimi itse myös esimerkkinä lapsille ja käytä aina pyöräillessäsi kypärää.

Tekemällä itse seuraavat tarkastukset ennen pyörän käyttöönottoa varmistat, että pyöräsi on turvallinen ja samalla tutustut pyöräsi rakenteeseen. Tarkemmat ohjeet jarrujen ja laakerien säätämiseen löydät tämän oppaan luvusta HUOLTO JA KUNNOSSAPITO.

Kaikissa pyörän kokoonpanoon ja huoltoon liittyvissä töissä on muistettava, että jos et tiedä, mitä olet tekemässä, vie pyörä asiantuntevaan pyörähuoltoliikkeeseen!

Väärin suoritetuissa asennus- tai huoltotoimissa vaurioituneet pyörän osat eivät kuulu takuun tai virhevastuun piiriin. Väärin koottu pyörä on myös vakava turvallisuusriski.

Yleistä pyörän esittelyä ja osaluettelo

Pyörääsi tutustumisen voit aloittaa käymällä läpi kuvassa esitetyt pyörän pääosat.

1. Satula	10. Rataspakka ja takanapa	20. Etujarru
2. Satulan kiristin	11. Ketju	21. Etulokasuoja
3. Satulaputki	12. Keskiö ja eturattaat	22. Jarrukahva
4. Satulaputken kiristin	13. Seisontatuki	23. Vaihdevivut
5. Tavarateline ja takaheijastin	14. Poljin	24. Ohjaustanko
6. Takahaarukka	15. Poljinkampi	25. Ohjainkannatin
7. Pinna	16. Vanne	26. Etuvaihtaja
8. Takavaihtaja	17. Pinnaheijastin	27. Ketjusuoja
9. Venttiili	18. Etunapa	28. Takajarru
	19. Etuhaarukka	

Edellä olevia pyöränosia EI ole välttämättä kaikissa pyörämalleissa!

Laatikon purkaminen

- Avaa pyörän laatikko ja poista suojapahvit.
- Nosta eturengas laatikosta jos se on irrallaan, ja sen jälkeen runkosetti. Huomaa, että takarengas on jo asennettu mutta säädöt pitää tarkistaa.
- Ota pahvilaatikosta loput tarvikkeet esille.
- Poista kaikki suojapahvit, muovit, kuminauhat ja pahviholkit. Joissakin osissa voi olla varoitustarroja, jotka kuuluu myös poistaa asennuksen aikana (kuva 1).

Huomio: Ohjainvarren suojana voi merkistä ja mallista riippuen olla pahviholkki ja kuminauha. On mahdollista, että etuhaarukka irtoaa kun holkin ja kuminauhan poistaa, joten varoitan, etteivät osat irtoa ja katoa (kuva 2).

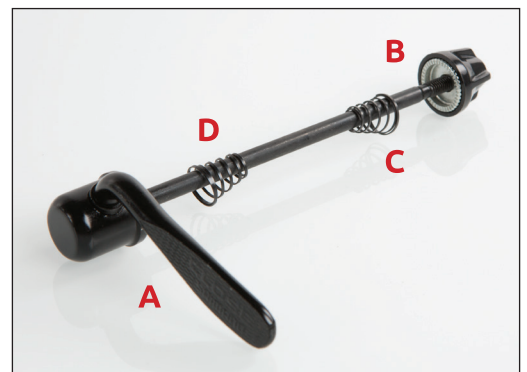
(Kuva 1) Runko toimitetaan takarengas valmiiksi asennettuna.

(Kuva 2) Etuhaarukan kuljetussuojat.

Etupyörän valmistelut

1) Etupyörä pikalinkulla

- Poista navan kummallakin puolella olevat muovisuojuukset.
- Ota pikalinkku (kuva 3), joka löytyy tarvikelaatikosta.
- Avaa mutteri B ja poista jousi C.
- Rasvaa pikalinkun akseli tehtävään soveltuvalla rasvalla, esim. vaseliinilla.
- Työnnä pikalinkku etupyörän napaan vasemmalta puolelta jousen D ollessa paikallaan. (Kuva 4).
- Kun pikalinkku on kokonaan akselin läpi, työnnä jousi C takaisin akseliin kapeampi pää edellä, jonka jälkeen ruuvaa mutterin B kevyesti paikoilleen. (Kuva 5). Älä tässä vaiheessa kiristä mutteria.

(Kuva 3) Etupyörän pikalinkku.

Tärkeää: Jousien C & D kapeampi pää tulee aina olla kohti napaa! (Kuva 3).

Huomio: Varmista, että pikalinkun lukitusvipu on aina vasemmalla puolella, kun istut pyörän päällä.

(Kuva 4) Asenna pikalinkku niin, että lukitusvipu jää vasemmalle puolelle ajosuuntaan katsoessa.

(Kuva 5) Pikalinkku asennettuna

Vinkki! Saat helposti selville pyörän vasemman puolen!

Renkaan kyljessä on nuoli, joka osoittaa pyörimissuunnan. Mahdollinen levyjarru on aina myös pyörän vasemmalla puolella.

2) *Etupyörä ruuvattavalla akselilla ja napadynamolla*

- Poista pyörän ruuvattavan akselin molemmin puolin olevat muovisuojukset.
- Löysää akselin molemmissa päissä olevat lukkomutterit 15 mm lenkkiavaimella, jotta mutterin ja navan väliin jää tilaa haarukanpäiden hahloille. (Kuva 6)

Tärkeää: Varmista että akselissa valmiiksi olevat prikat jäävät haarukanpään hahlojen ja lukkomutterien väliin!

(Kuva 6) Löysää kierreakselin lukkomutterit

3) *Etupyörä ruuvattavalla läpiakselilla*

- Poista navan kummallakin puolella olevat muovisuojukset ja varmista ettei navan holkit irtoa ja jää kiinni muovisuojaan.
- Ota läpiakseli (kuva 3), joka löytyy tarvikelaatikosta ja rasvaa se tehtävään soveltuvalla rasvalla, esim. vaseliinilla.
- Aseta etupyörä haarukkaan ja työnnä akseli läpi haarukan kierteettömältä puolelta.
- Kuusiokololla varustetut akselit kiristetään pultin kannassa olevaan momenttiin asti tai vähintään 10 Nm jos merkintää ei ole.

Etupyörän asennus

Nyt etupyörä on valmis asennettavaksi. Jatka seuraavasti, jarrutyypistä riippuen.

Vinkki: Etupyörän asentaminen sujuu parhaiten kahdestaan. Vaihtoehtoisesti voit käyttää myös huoltotelinettä.

- Irrota haarukanpäiden muovisuojaus. (Kuva 7).

(Kuva 7)

1) Levyjarrulliset pyörät

- Käännä pyörä ylös alaisin tai kiinnitä se huoltotelineeseen.
- Irrota levyjarrun kuljetussuoja vetämällä muoviosa pois jarrupalojen välistä. (Kuva 8).

Huomio: Älä paina jarrukahvaa, kun levyjarrujen suoja on otettu pois!

(Kuva 8) Etujarrusatulan kuljetussuoja.

- Asenna pyörä haarukkaan. (Kuva 9).

(Kuva 10) Varmista, että akseli istuu paikallaan ja että jarrulevy ei hankaa haarukan runkoa.

(Kuva 9) Muista että akselissa mahdollisesti olevat prikät jäävät hahlojen ja lukkomutterien väliin!

- Sulje etupyörän pikalinkun lukitusvipu – lisätietoja tästä kohdassa ”Etupyörän kiinnitys haarukkaan”.

Tärkeää: Varmista etupyörää asennettaessa, että pyörän akseli istuu kunnolla haarukanpäissä!

Vinkki: Varmista, että levyjarru istuu keskitetysti jarrupalojen välissä ja pyörii vapaasti! Lievät hankausäänet ovat täysin normaalit. Jarrupalat asettuvat noin 30 jarrutuskerran jälkeen (kuva 10). Tarvittaessa katso ohje jarrusatulan säädöstä.

Tärkeää: Tarkista, että etupyörä pyörii vapaasti. Pyörää ei ole asennettu oikein, jos se ei pyöri kunnolla, tai jos se hankaa kovasti jarrupaloihin.

2) *Pyörät mekaanisilla vannejarruilla*

- Käännä pyörä ylös alaisin tai kiinnitä se huoltotelineeseen.
- Asenna etupyörä haarukkaan niin, että renkaan pyörimissuunta on oikea (kuva 11). Jos etupyörässä on napadynamo, varmista että sen liitäntä on samalla puolella kuin liitin.

(Kuva 11) Muista, että akselissa olevat prikät jäävät hahlojen ja lukkomutterien väliin!

Tärkeää: Varmista etupyörää asennettaessa, että akseli istuu kunnolla haarukanpäissä!

- Sulje etupyörän pikalinkun lukitusvipu – lisätietoja tästä kohdassa ”Etupyörän kiinnitys haarukkaan”.
- Paina V-jarrujen länget toisella kädellä vastakkain siten, että jarrupalat osuvat vanteen jarrutuspinnaan.
- Asenna toisella kädellä vaijerin ohjuriputki jarrulängän hahloon. (Kuvat 12-14)
- Vedä kumisuoja vaijerin ohjuriputkessa olevaan hahloon.

Tärkeää: Tarkista, että etupyörä on keskitetty oikein ja pyörii vapaasti.

(Kuva 12)

(Kuva 13)

(Kuva 14)

Etupyörän kiinnitys haarukkaan

1) Pyörän kiinnitys pikalinkulla

- Varmista, että pikalinkku on kasattu oikeinpäin, jos siinä on irto-osia.
- Kiristä pikalinkkua kiertämällä toisen puolen mutteria myötäpäivään. Sulje se siten, että vipu osoittaa ylöspäin

Huomio: Kun kiristät pikalinkun vipua A siinä täytyy tuntua voimakasta vastusta noin puolessa välissä painaessasi vipua haarukkaa päin. Muuten sinun tulee kiristää mutteria B lisää. (Katso sivu 9, kuva 3)

(Kuva 15) Kiristä pikalinkku ensin ruuvamalla ja sitten kahvasta.

Huomio: Kun pikalinkku on suljettu oikein, tulee sanan "Close" olla luettavissa.

Vinkki: Tarvittaessa käytä nippusidettä haarukan ja pikalinkun ympärillä jos haluat välttää ilkivaltaa.

2) Pyörän kiinnitys ruuvattavalla akselilla

- Mikäli pyörässäsi on kierteellinen akseli, tulee sinun kiristää mutterit 15mm lenkkiavaimella myötäpäivään. (Kuva 16)

(Kuva 16) Kiristä mutterit tiukalle pyörän istuessa kunnolla haarukan hahloissa.

(Kuva 17) Liitä napadynamon liitin.

Tärkeää: Varmista, että napadynamon sähköliitännä ja sähkölaitteesta tuleva sähköliitin on haarukan oikealla puolella.

Puolat ja navat

Tarkista etu- ja takavanteiden suoruus sivu- ja korkeussuunnassa, sillä mahdollinen heitto haittaa ajettavuutta ja pyörän vakautta, ollen siten turvallisuusriski. Mikäli vanteen heitto on yli 2 mm, ota yhteys myyjään tai pyörähuoltoon. Vääntyneen vanteen oikaisu on ammattilaisen työtä.

Tarkista myös puolien kireys puristamalla yhteen ristikkäisiä puolia. Löysän puolan voit kiristää varovasti itse puola-avaimella, mutta jos olet epävarma, turvaudu ammattilaisen apuun. Huom! Yksittäisen puolan kiristäminen voi vaikuttaa vanteen suoruuteen! Tarkista myös napojen muttereiden kireys ja kiristä tarvittaessa.

Ohjaustangon kiinnittäminen ja säätäminen

Oikealle korkeudelle säädetty ohjaustanko on turvallisen ja mukavan ajoasennon edellytys. Käännä ohjaustanko sellaiseen asentoon, jossa ranteet jäävät mahdollisimman luonnolliseen asentoon.

Ohjaustangon oikea korkeus on kaupunkiajossa istuimen korkeuden tasalla.

1) A-Head ohjainkannatin

- Käytä monitoimityökalua tai erillistä kuusiokoloavainta ja löysää ohjainkannattimen ruuveja, jotka kiristävät haarukan ruotoputkea. (Kuva 18)
- Käännä ohjaustanko niin, että se on suorassa kulmassa vaakaputkeen nähden.

(Kuva 18) Löysää ohjainkannattimen ruuvit

(Kuva 19) Kiristä kevyesti!

- Ohjainlaakeri on jo asennettu, mutta kävyn (ohjainkannattinta prässäävä yläosa) ruuvi saattaa löystyä ohjainkannattinta liikuttaessa. Tarkista, ettei ohjainlaakeriin jää väljyyttä. Kiristä yläosan ruuvia kevyesti. **Liika kiristys voi rikkoa laakerit!** (Kuva 19)
- Kiristä ohjainkannattimen ruuvit. (Kuva 20)

(Kuva 20)

(Kuva 21)

- Löysää ohjainkannattimen hatun ruuveja. (Kuva 21)
- Tee tarvittavat säädöt: ohjaustangon keskitys ja halutun kulman säätö.
- Kun olet säätänyt ohjaustangon haluttuun asentoon, kiristä ruuvit ristikkäin. (Kuva 21)

Tärkeää: Varmista, että ohjaustanko on aina linjassa ja keskitetty ohjainkannattimen suhteen.

Tärkeää: Varmista, että ohjainkannattimen ruuvit on kiristetty ristikkäin ja että ne ovat kiinni yhtä lujasti. Ohjaustangon tulee olla keskitettynä ohjainkannattimeen ja kannattimen hatun tulee istua kunnolla ja suorassa.

Vinkki: Ohjainkannattimen korkeutta voit säätää poistamalla tai lisäämällä holkkeja tai kääntämällä ohjainkannattinta ylös alaisin. Jos poistat holkkeja ohjainkannattimen alapuolelta, pitää ne siirtää ohjainkannattimen yläpuolelle ennen ohjainkannattimen lopullista kiristämistä.

2) Kiilakannatin

Perinteisen kiilakiristeisen ohjainkannattimen korkeutta voidaan säätää seuraavasti:

- Löysää kannattimen päällä näkyvää kiilapulttia muutama kierros vastapäivään kiertämällä. Kiilapultin kanta saattaa olla piilossa irrotettavan suojatulpan alla. Mikäli ohjainkannatin ei irtoa kiilapulttia löysäämällä, napauta kiilapultin päähän esim. vasaralla juuttuneen kiilan irrottamiseksi.
- Säädä ohjainkannattimen korkeus halutuksi. Huomioi kuitenkin ohjainkannattimeen merkitty maksimikorkeusmerkki, joka ei saa tulla näkyviin!
- Kiristä ohjainkannatin paikoilleen riittävän kireälle kiertämällä kiilapulttia myötäpäivään. Tarkista ennen lopullista kiristämistä, että ohjainkannatin ja eturengas ovat samassa linjassa. Tarkista lopuksi ohjainkannattimen riittävä kireys puristamalla eturenkaan jalkojesi väliin ja kääntämällä voimakkaasti ohjaustangosta, ohjain ei saa tällöin päästä kiertymään.

(Kuva 22)

(Kuva 23)

- Jos pyörässäsi on kiilakannatin, niin aloita löysäämällä kiilan ruuvi ja työnnä kannatin ohjaustangon putkeen. (Kuva 22)
- Käännä ojaustanko niin, että se on suorassa kulmassa vaakaputkeen nähden.
- Kiristä kiilan lukitusruuvi tiukalle. (Kuva 23)

Satulan asennus

- Työnnä satulapolppa pystyputkeen ja aseta satula haluttuun korkeuteen. Kiristä ruuvi (/pikalinkku) (Kuva 24)

Tärkeää: Varmista, että satulapolppa on riittävästi pystyputken sisällä. Satulapolpassa on merkintä, joka osoittaa satulan korkeimman asennon. Tämän ohjeen laiminlyöminen voi johtaa aineellisiin vaurioihin tai tapaturmiin!

Istuimen oikea korkeus on tärkeää sekä turvallisuuden että ajomukavuuden kannalta. Kun istut satulan päällä, kantapäsi tulisi juuri koskettaa poljinta, kun se on alimmassa asennossaan.

Kun ajat normaalisti, jalan päkiä polkimella, polvesi tulisi jäädä hieman koukkuun, kun poljin on alimmassa asennossaan. Voit myös säätää satulan kulmaa halutessasi löysäämällä satulan alla olevaa ruuvia, asettamalla satulan haluamaasi asentoon ja kiristämällä ruuvin takaisin kiinni.

Satulan kulmaa ja etäisyyttä pituussuunnassa voit säätää satulan kiristimellä, mikä voi olla kuusiokolopultti tai mutteri. Varmista riittävä kireys, ettei satula notkahda pois paikaltaan töyssystä.

Tarkista istuimen kiinnitysruuvien kireys ja että istuinputkea ei ole nostettu suurimman nostokorkeuden ilmoittavaa merkkiä ylemmäksi. Tämä merkki on noin 50-100 mm putken alareunasta. Satulapolppa on oltava rungon sisällä vähintään tämän verran.

Vinkki: Tarkista ruuvien kiristysmomentit pannan kyljestä.

Vinkki: Rasvaa satulapolpan piiloon jäävä osa tehtävään soveltuvalla rasvalla, esim. vaseliinilla, ennen asennusta.

(Kuva 24)

Polkimien asennus

Huomaa, että monet polkupyörät toimitetaan ilman polkimia, koska niiden valinta on usein makuasia. Jos pyöräsi toimitetaan ilman polkimia, tulee sinun tilata ne erikseen.

- Poista polkimet laatikosta, jos ne kuuluvat tilaukseesi.
- Rasvaa polkimien kierteet ennen asennusta vaseliinilla.
- Tunnista oikea poljin kirjaimesta R (Kuva 25) ja kierrä se oikeaan kampeen myötäpäivään. (Kuva 26)
- Kierrä vasen poljin vastapäivään vasempaan kampeen.
- Kiristä molemmat polkimet 15 mm avaimella (kuva 27) ja tarkista polkimien kireys muutama kilometrin ajon jälkeen.

(Kuva 25) Oikeanpuoleisen polkimien asennus.

(Kuva 26)

(Kuva 27) Polkimien kiristys

Vinkki! Oikea poljin asennetaan oikeaan kampeen ja oikea kampi on aina samalla puolella eturattaan/-rattaiden kanssa.

Huomio: Mikäli polkimissa olevat L ja R -merkinnät jää huomioimatta ja polkimet onnistutaan kiertämään kampiin vähän matkaa kunnes kierre leikkaa kiinni, vaurioituu kierre yleensä kammasta. Tällaisesta kiinnityksestä aiheutunut kampivaurio ei kuulu takuun piiriin.

Lokasuojat ja tarvikkeet

Tarkista lokasuojien, sekä mahdollisten muiden tarvikkeiden kiinnitys. Kiristä mutterit ja ruuvit tarvittaessa. Varmista myös, että lokasuojat ovat renkaisiin ja runkoon nähden suorassa eivätkä hankaa renkaita ajon aikana.

Vaihteet

Vaihteiston käyttövivut

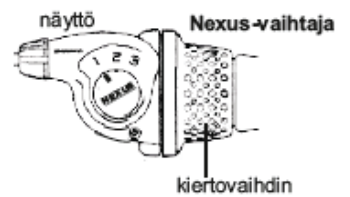
Vaihteiston käyttövipuja on kahta tyyppiä, vipu- ja kiertovaihtajia. Vipuvaihtajat ovat yhdellä tai kahdella vivulla varustettuja. Ne on asennettu ohjaustangon ylä- tai alapuolelle. Maantiepyörissä käytetään myös ns. kaksitoimikahvoja, joissa jarru- ja vaihdevivut on yhdistetty.

Kiertovaihtajat (grip-/revoshift) ovat kiertoliikkeisiä vaihtajia ja ne on asennettu kädensijojen viereen ohjaustangolle. Ohjaustangossa oikealle puolelle on asennettu takavaihdevivut ja vastaavasti vasemmalle puolelle etuvaihdevivut. Vaihdevivussa on yleisesti myös vaihteennäyttö.

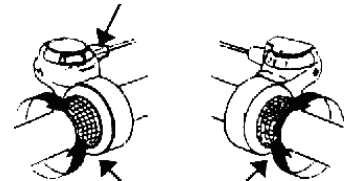
Takavaihtajia on myös kahta tyyppiä; ulkovaihteisia ja napavaihtajia. Napavaihtajissa mekanismi on rakennettu takanavan sisään. Napavaihteiset ovat paremmin suojattuja, eivätkä vaadi siinä määrin huoltoa kuin ulkovaihteiset. Eri tyyppien käytössä on myös eroja. Ulkovaihteisia on poljettava vaihdettaessa, jotta ketju saadaan siirrettyä rattaalta toiselle. Napavaihtajaa käytettäessä ei poljeta.

Vaihteet on säädettävä käyttöönoton yhteydessä, ja vaijerin venymisestä johtuen ne tarvitsevat aika ajoin hienosäätöä. Vaijerin pituutta voidaan säätää vaihdevivussa olevalla säätöholkillä. Käännä säätöholkkia neljänneskierros kerrallaan ja tarkista vaihteen toiminta.

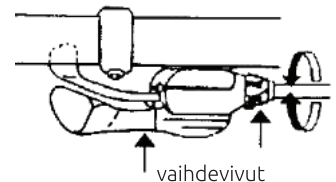
Ulkovaihteisissa pyörissä on tärkeää huolehtia etu- ja takavaihtajan sekä rataspakan puhtaudesta. Etenkin maastopyörissä on syytä puhdistaa ja voidella vaihteiston osat säännöllisesti.

säätöholkki

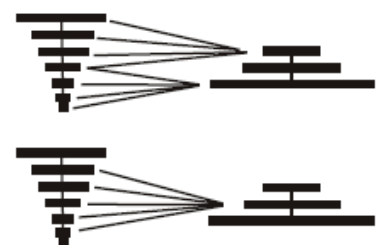

kiertovaihtimet

Tärkeää! Vaihteita käytettäessä on huomioitava oikea ketjulinja.

Ketjua ei saa siirtää siten, että se on samanaikaisesti isoimmalla etu- ja takarattaalla tai vastaavasti pienimmällä etu- ja takarattaalla. Tällöin ketjuun kohdistuu voimakas sivuttaisvääntö, joka voi aiheuttaa ketjun katkeamisen, rattaiden vaurioitumisen sekä pyörän hallinnan menetyksen.

oikeat ketjulinjat

Etuvaihtaja

Ennen etuvaihtajan säätöä tarkista, että se on kunnolla kiinnitetty. Varmista, että ketjunohjain ja eturattaat ovat samassa linjassa keskenään. Tarkasta ketjunohjaimen ja isoimman eturattaan välinen rako, jonka tulee olla n. 1 – 3 mm. Säädä etuvaihtajan korkeutta tarvittaessa.

Etuvaihtajassa on L- ja H- kirjaimilla merkityt rajoitinruuvit. Näillä ruuveilla säädetään etuvaihtajan ketjunohjaimen liikettä.

L (low) – ruuvilla säädetään ketjunohjaimen liikettä sisäänpäin.

H (high) – ruuvilla säädetään ketjunohjaimen liikettä ulospäin.

Tärkeää! Jos et saa vaihteistoa kunnolla säädettyä, käänny asiantuntijaliikkeen puoleen. Ajaminen huonosti säädetyllä vaihteistolla voi aiheuttaa ketjun ja rattaiden vaurioitumisen sekä pyörän hallinnan menetyksen.

Etuvaihtajan säätö

Käytä vaihdetta niin, että ketju kulkee edessä pienimmällä rattaalla ja takana isoimmalla. Säädä L-rajoitinruuvista ketjunohjaimen sisäreunan ja ketjun väliksi n. 1 mm.

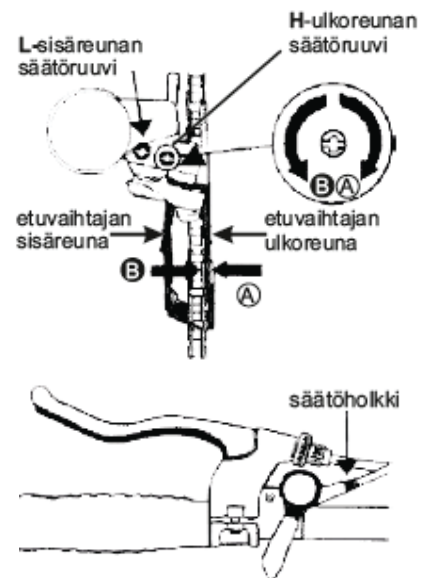
Huomio! Ketjunohjain ei saa osua ketjuun.

Käytä vaihdetta niin, että ketju kulkee edessä isoimmalla rattaalla ja takana pienimmällä. Säädä H-rajoitinruuvista ketjunohjaimen ulkoreunan ja ketjun väliksi n. 1 mm.

Huomio! Ketjunohjain ei saa osua ketjuun.

Vaijeri venyy käytössä hiukan. Vaihdevaijerin peruskireyttä voidaan säätää vaihdevivustossa olevalla säätöholkillä.

Takavaihtaja

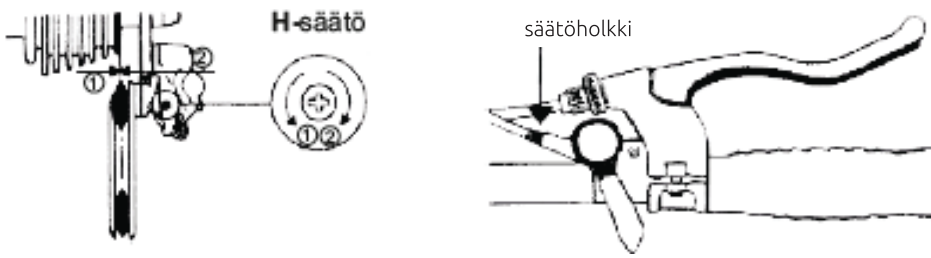
Ennen takavaihtajan säätöä, tarkista sen kiinnitys, ja että vaihdevaijeri pääsee liikkumaan esteettä. Takavaihtajassa on L- ja H-kirjaimin merkityt rajoitinruuvit. Näillä ruuveilla säädetään takavaihtajan sivuttaisliikettä. Lisäksi vaihdevaijerin pituutta voidaan säätää takavaihtajassa ja vaihdevivustossa olevilla säätöholkeilla.

Takavaihtajan säätö

Käytä vaihdetta niin, että ketju kulkee takana pienimmällä rattaalla ja edessä isoimmalla rattaalla. Säädä H-rajoitinruuvilla takavaihtajan ylin siirtopyörä kohtisuoraan pienimmän takarattaan ulkoreunan alle.

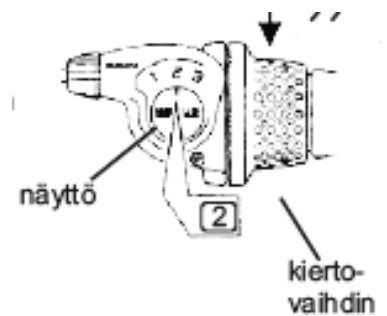
Käytä vaihdetta niin, että ketju kulkee takana isoimmalla rattaalla ja edessä pienimmällä rattaalla. Säädä L-rajoitinruuvilla takavaihtajan ylin ohjainratas kohtisuoraan isoimman takarattaan alle.

Takavaihtajassa olevalla vaijerin säätöholkilla voit hienosäätää ketjun siirtymistä. Käännä vaihdetta yksi ratas kerrallaan ja tarkista, että ketjun siirtopyörä on kohtisuoraan rattaan alla. Jos pyörän vaihteisto ei toimi kunnolla, varmista pyöräliikkeessä, että takavaihtajan korvake on suorassa. Voin korvake voi johtaa siihen, että takavaihtaja osuu pinnoihin ja johtaa mahdolliseen rikkoutumiseen ja pyörän hallinnan menettämiseen.

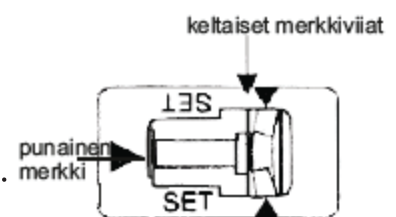
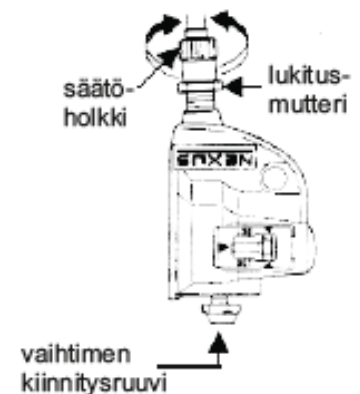
Shimano nexus vaihdenavat

Shimano Nexus vaihdenapoja on 3- ja 7-vaihteisia. Ne on yleisesti varustettu jalkajarrulla, mutta niiden yhteydessä käytetään myös rumpujarruja tai vaihtoehtoisesti vannejarrua. Nexus-vaihdenapojen mekanismi on asennettu takanavan sisään ja siksi se on hyvin suojassa liialta ja pölyltä. Nexus-navat ovat lähes huoltovapaita ja suosittellemmekin niiden huoltamista ja korjaamista asiantuntija-liikkeessä.

Nexus -3

Aloita säätö kääntämällä kiertovaihtimesta vaihde 2-asentoon. Avaa säätöholkin lukitusmutteria. Käännä vaihtimessa olevaa säätöholkkia, kunnes työntötangon päässä oleva punainen merkki on nuolen kohdalla. Voit säätää vaihteiston myös kääntämällä säätöholkista työntötangon keltaisen/punaisen merkin vaihtimessa olevien keltaisten merkkiviivojen väliin. Tarkista vaihteiston säätö kääntämällä kiertovaihtimesta vaihde pienimmältä isoimmalle muutamia kertoja. Lopuksi kiristä säätöholkin lukitusmutteri.

Kun irrotat takapyörän esim. renkaan vaihtoa tai vanteen oikaisua varten, ei vaihdevaijeria irroteta erikseen vaan koko vaihdinyksikkö vaijereineen. Avaa vaihtimen kiinnitysruuvia ja vedä koko vaihdinyksikkö vaijereineen pois taka-akselilta.

Tärkeää! Vaihtimen sisällä on irtonainen työntötanko. Varmista, ettei se pääse putoamaan vaihdinta irrotettaessa. Avaa seuraavaksi jarruraudan kiinnitysruuvi ja pyörän kiinnitysmutterit ja irrota takapyörä. Pyörää takaisin asentaessasi työnnä vaihdin taka-akselille niin pitkälle, että akselin pää on vaihtimessa olevan nuolen kohdalla. Varmista myös, että työntötanko on vaihtimen sisällä. Keskitä pyörä takahaarukan keskelle.

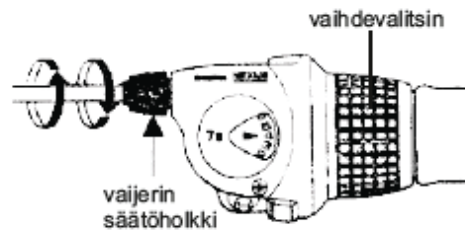
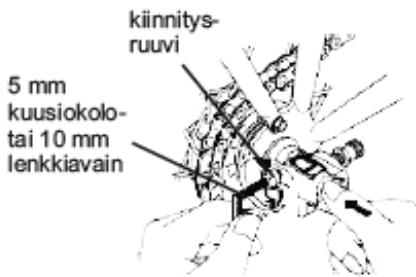
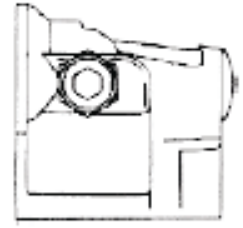
Tärkeää! Kiinnitä jarrurauta ja kiristä pyörän kiinnitysmutterit huolella. Tarkista vaihtimen toiminta ja säädä tarvittaessa.

Shimano NEXUS 7 ja 8 -napavaihde

Aloita säätö kääntämällä kiertovaihdin seitsemän tai kahdeksan vaihteissa pyörissä 4-vaihteelle. Tarkista takanavan valitsinkasetissa olevien keltaisten/punaisten kohdistusmerkkien paikka. Valitsinkasetissa on säätömerkinnät ylä- ja alapuolella. Oikein säädettyinä niiden tulee olla rinnakkain.

Säädä tarvittaessa merkit kohdakkain kiertämällä vaihteenvalitsimessa olevaa säätöholkkia. Varmista, että säätö on oikein suoritettu kääntämällä vaihteenvalitsin pienimmältä isoimmalle vaihteelle muutamia kertoja ja tarkistamalla säätömerkkien paikat.

katso säätömerkit
suoraan ylhäältäpäin

Kun irrotat takapyörän esim. renkaan vaihtoa tai vanteen oikaisua varten, toimi seuraavasti:

1. Käännä vaihteenvalitsin 1-vaihteelle.

Tärkeää! Tarkista vaihtevaijerin kulku ennen kuin irrotat sen. Jos vaijeri asennetaan väärin, se saattaa jumiutua valitsinkasettien väliin.

2. Irrota vaihtevaijeri painamalla kasetin liitäntäkiekkoa taaksepäin ja vapauta vaijeri. Avaa seuraavaksi jarruraudan kiinnitysruuvi ja renkaan kiinnitysmutterit ja irrota takapyörä. Pyörää takaisin asentaessasi keskittä se takahaarukan keskelle.

3. Kiristä pyörän kiinnitysmutterit sekä jarruraudan kiinnityspultti.

4. Työnnä kasetin liitäntäkiekkoa taaksepäin ja aseta vaijeri hahloonsa.

5. Tarkista vaihteen toiminta ja säädä tarvittaessa.

Tärkeää! Kiinnitä jarrurauta ja kiristä pyörän kiinnitysmutterit huolella.

Jarrut

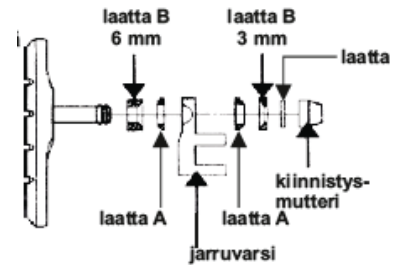
- Älä jarruta liian voimakkaasti tai yht'äkkisesti. Muutoin saatat kaatua pyörällä.
- Opettele muistamaan kumpi jarrukahva ohjaa etujarrua (vasen) ja kumpi takajarrua (oikea).
- Siirrä kehonpainoasi taaksepäin jarruttaessasi, vähentääksesi inertian vaikutusta.
- Pidä jarrut hyvässä kunnossa ja säädä/vie säädettäväksi jarrut tarvittaessa. Mikäli jarrupalat ovat kuluneet loppuun, vaihda jarrupalat ajoissa tai toimita pyöräsi huoltoon.
- Tarkista aina ennen ajamista että jarrutuksen aikainen virrankatkaisu moottoriin toimii moitteettomasti.
- Muista että jarrutusmatka pitenee huomattavasti liukkaalla kelillä.

Lisätietoa jarruista saat tarvittaessa pyöräliikkeestä tai valmistajalta.

Varmista ajoittain levyjarrujen, jarrusatuloiden, polkimien ja taka-akselin kiinnitykset, ettei mikään niistä ole päässyt löystymään. Älä kuitenkaan kiristä liikaa ja riko kierteitä.

Jos hydraulisen jarrun kahva painuu pohjaan ilman merkittävää vastusta, vaatii jarru todennäköisesti ilmausta. Toimita pyöräsi mihin tahansa pyörähuoltoon. Sinun ja kanssaihminen turvallisuus riippuu siitä, että jarrut on säädetty ja hoidettu asianmukaisesti ammattilaisten toimesta.

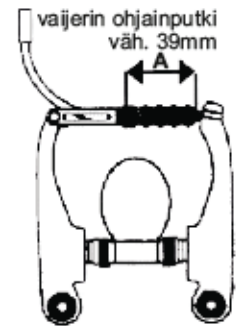
Uudet pyörät on varustettu yleisesti joko "V" – tai levyjarruilla. Napavaihtajalla varustetuissa pyörissä on myös normaali jalkajarru. "V"- ja levyjarrut ovat hyvin tehokkaita ja niiden käyttö ei vaadi suurta voimaa. Siksi niissä usein käytetään kahden tai kolmensormen jarrukahvoja.

V-jarrut

"V" – jarrulla saadaan normaalia tehokkaampi jarrutus vähemmällä voimalla. Tästä seikasta johtuen on hyvä harjoitella erityisesti etujarrun käyttöä.

"V" – jarrua säädetäessä tulee vaijerin suojakumin kohdalla olla vähintään 39 mm vapaa väli. Paina jarrupaloja vannetta vasten ja tarkista mitta. Väliä saadaan säädettyä jarrupalan, akselilla olevien asetuspalojen "B" (6 ja 3 mm) paikkaa vaihtamalla.

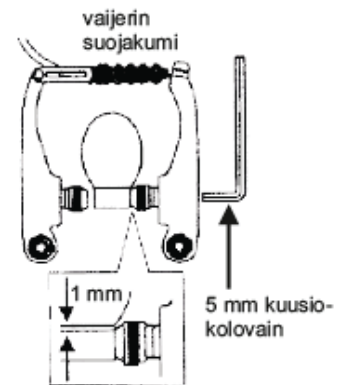

Säädä jarrupalat niin, että ne osuvat kokonaan kiinni vanteen reunaan. Jätä jarrupalan ja renkaan väliin n. 1 mm väli. Varmista myös, että jarrupalat on kiinnitetty oikeinpäin vanteen pyörimissuunta huomioiden.

Avaa jarruvarren päässä olevaa vaijerin kiristysruuvia ja säädä jarrupalojen etäisyys vanteesta n. 1-2 mm.

Ennen jarrupalojen keskittämistä tarkista, että pyörän vanne on keskellä haarukkaa. Jos vanteessa on sivuttaisheittoa, se vaikeuttaa jarrujen säätöä. Tällöin vanne on rihdattava (oikastava).

Jarruvarsien jousivoiman säätöruuvia kääntämällä voit keskittää jarrupalat osumaan vanteeseen yhtäaikaaisesti.

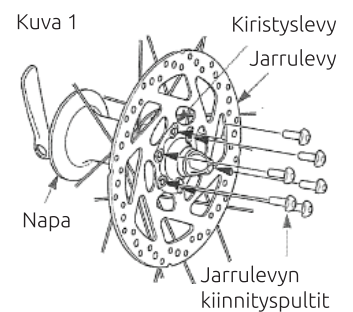
Levyjarrujärjestelmä (vaijeri)

Jarrulevyn asentaminen

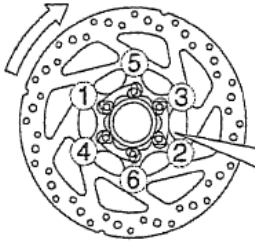
Asenna jarrulevy ja jarrulevyn kiristyslevy napaan sekä asenna ja kiristä jarrulevyn kiinnityspultit kuvan 1 mukaisesti.

Käännä jarrulevyä myötäpäivään kuvan 2 mukaisesti. Kiristä samalla jarrulevyn kiinnityspultit kuvassa esitetyssä järjestyksessä.

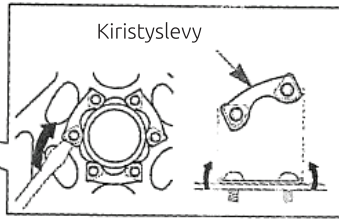
Taivuta kiristyslevyn reunat lattapäisellä ruuvimeisselillä tai vastaavalla työkalulla pulttien kantojen päälle kuvan 3 mukaisesti.

Kuva 2

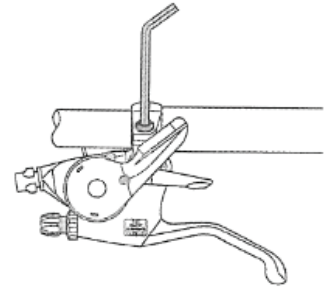

Kuva 3

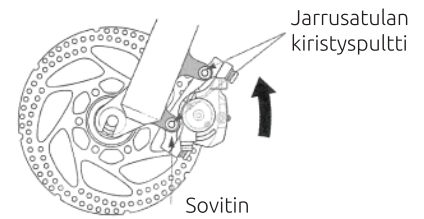
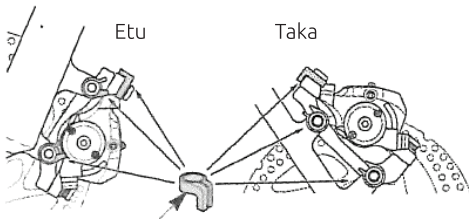
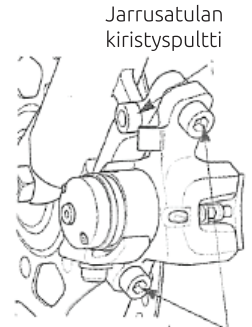
Jarrukahvan asentaminen

Käytä 5 mm:n kuusiokoloavainta (ei ole pyöräpakkauksen mukana).

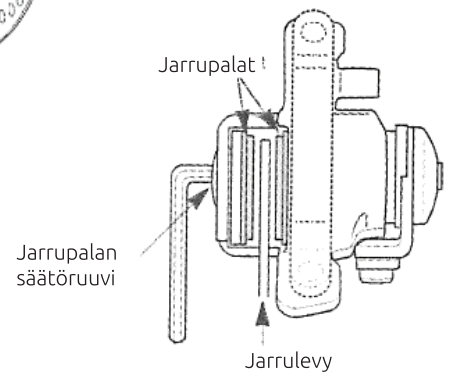
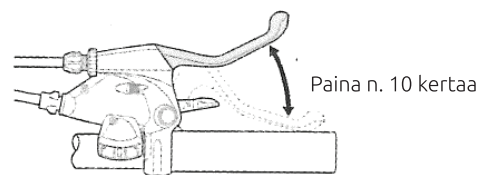
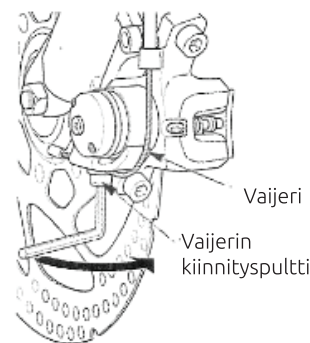

Jarrusatuloiden asentaminen

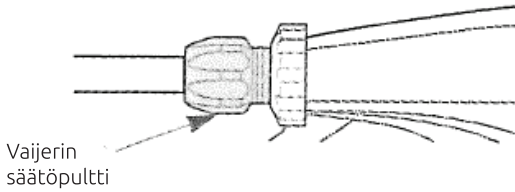
1. Asenna kiekko, löysää jarrusatulan kiinnityspultit ja asenna jarrusatulat runkoon niin, että satula toimii tasaisesti sekä oikealla että vasemmalla puolella levyä.
Estä pulttien löystyminen kiinnittämällä kolmen pultin kantoihin varmistuskappaleet kuvan mukaisesti.

2. Käännä sovitinta vastapäivään ja kiristä samalla jarrusatulan kiristyspultti.
3. Vaijerin kiinnittäminen; aseta jarruvaijeri kuvassa näytetyllä tavalla ja kiristä sitten vaijerin kiinnityspultti.
4. Samalla kun painat jarruvipua alas, aseta jarrusatulat oikeaan asentoon ja kiristä jarrusatuloiden kiinnityspultit.
5. Löysää jarrupalan säätöruuvia kaksi napsahdusta.
6. Paina jarrukahvaa noin 10 kertaa kunnes se ottaa kiinni kahvakumiin ja tarkista, että kaikki osat ovat oikein paikoillaan. Jarrupalat eivät saa hangata jarrulevyyn kiekkoa pyöritettäessä.

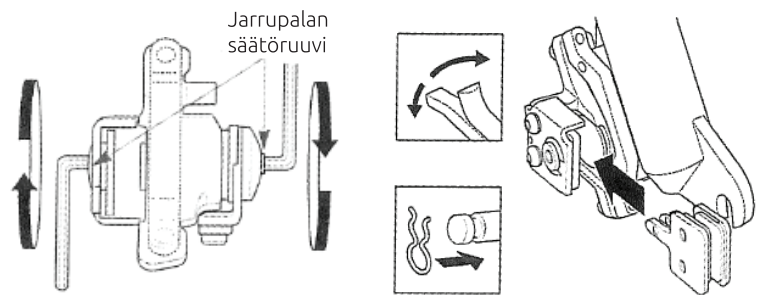
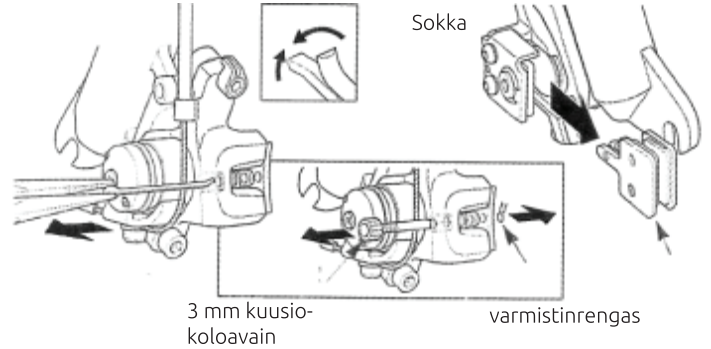
7. Ota vaijerissa mahdollisesti olevat löysät pois vaijerin säätöpulttia pyörittämällä.

Jarrupalojen vaihtaminen

Jarrupalat tulee vaihtaa, jos ne ovat kulu-
neet 0,5 mm:n paksuuteen.

1. Ota kiekko pois haarukasta ja irrota jarrupalat kuvan mukaisesti.
2. Löysää jarrupalan säätöruuvia sekä jarrukahvassa olevia vaijerin säätöpultteja pyörittämällä niitä vastapäivään/myötäpäivään.
3. Asenna uudet jarrupalat. Taivuta sen jälkeen sokka auki. Älä unohda asentaa varmistinrengasta samalla. Kiristä jarrupalan säätöruuvia niin, että jarrupalan ja jarrulevyn välys on 0,2 – 0,4 mm.

4. Kun olet tarkistanut, että jarrupalat eivät hankaa jarrulevyyn, tarkista myös että jarrut toimivat moitteettomasti jarrukahvasta painettaessa.

Levyjarru (neste)

Huollata jarrut pyörähuollossa tai noudata jarrun valmistajan ohjeita.

Jalkajarru

Mikäli pyörässäsi on polkimilla taaksepäin polkemalla toimiva jalkajarru.

Ennen kuin menet muun liikenteen joukkoon, harjoittele jarrujen käyttöä niin, että osaat pysäyttää pyöräsi turvallisesti myös hätätilanteessa. Harjoittele rauhallisella ja muulta liikenteeltä suljetulla alueella. Opettele käyttämään jarruja tehokkaasti, mutta kuitenkin niin, että pyörät eivät lukkiudu.

Varmista ketjun riittävä kireys, jotta jalka ei pyörähdä yli puolta kierrosta vastapäivään jarrutessa.

Takanavan sisään rakennettu jalkajarru ei yleensä vaadi yhden pyöräilykauden aikana erityistä huoltoa tai säätöä. Pyöräilykauden päätyttyä huoltokorjaamon suorittaman vuosihuollon yhteydessä takanapa jarruineen puretaan, puhdistetaan ja voidellaan uudelleen. Jos jalkajarrun toiminnassa tapahtuu normaalista poikkeavia muutoksia tai jarru lukkiutuu helposti normaaleissa jarrutuksissa, napa vaatii tarkastuksen. Käänny tällöin pyöräkauppiaasi huoltopalvelun puoleen.

Jousitus

Polkupyörässä jousitus on ajomukavuuden ja turvallisuuden lisäävä tekijä. Ajaessasi vaikeassa maastossa vain pyörät joustavat pystysuunnassa, mikä parantaa pitoa.

Huomio: Lue jousitusjärjestelmän käyttöohjeet tarkkaan, sillä eri jousitusjärjestelmät eroavat toisistaan huomattavasti. Yleistä tietoa:

- Jousituksen kireyden/esijännityksen säätö: Polkupyörän jousitus on säädettävä pyöräilijän painon mukaan. Painavemmat pyöräilijät tarvitsevat kireämmän jousituksen, kun taas kevyemmille pyöräilijöille riittää kevyempi jousituksen kireys.
- Elastomeerijousituksella tai kierrejousella varustetut etujoustohaarukat voi säätää kiertämällä haarukan kruunussa sijaitsevaa nuppia.
- Radikaalit jousituksen muutokset (raja-arvojen yli) vaativat yleensä jousituksen vaihtamista.
- Ilmajousituksella varustetuissa etujoustohaarukoissa ja takaiskuvaimentimissa jousituksen kireys/esijännitys säädetään painetta muuttamalla.
- Takajousituksessa voit muuttaa esijännitystä kiristämällä tai löysäämällä kierrejoustusta tai asentamalla vahvemman tai heikomman jousen.
- Jousitetuissa haarukoissa ja takaiskunvaimentimissa vaimennus on usein säädettävä. Säätö vaikuttaa nopeuteen millä jousi puristuu kasaan, sekä puristukseen vaadittavaan voimaan. Liian heikko vaimennus voi helposti pohjata ja pahimmillaan heittää kuskin kyydistä. Liian voimakas vaimennus reagoi huonosti epätasaisuuksiin, ollen näin epämukava. Jos haarukassa tai iskunvaimentimessa on myös paluuvaimennuksen säätö, tämä vaikuttaa nopeuteen millä jousi palaa puristuttuaan takaisin alkuperäiseen asentoon.
- Jousitus vaatii säännöllistä huoltoa, kuten pyörän muutkin osat. Ole yhteydessä pyörähuoltoon.

Sähköjärjestelmä ja sähkömoottori

Sähköpolkupyörän mukana toimitetaan erilliset sähköjärjestelmän ja -moottorin käyttöohjeet. Lue ohjeet tarkkaan.

Valaisimet

Polkupyörän mukana ei pääsääntöisesti toimiteta valaisimia. Hanki etu- ja takavalaisin ennen ajoon lähtöä hämärässä tai pimeällä!

Ajettaessa tieliikennelain 49 §:ssa tarkoitetuissa olosuhteissa tulee polkupyörässä olla eteenpäin valkoista tai vaaleankeltaista valoa näyttävä valaisin, sekä taaksepäin punainen valaisin.

Valaisimet saavat olla sijoitettuina leveysuunnassa polkupyörän keskilinjasta poiketen.

Polkupyörässä saa olla parillinen määrä keltaista tai ruskeankeltaista valoa näyttäviä suuntavalaisimia. Suuntavalaisinten tulee olla vilkkuvia ja ne on asennettava symmetrisesti polkupyörän pituussuuntaisen keskilinjan suhteen. Polkupyörässä saa olla myös parillinen määrä muita sivulle suunnattuja keltaista tai ruskeankeltaista valoa näyttäviä valaisimia.

Valaisimet voidaan korvata ominaisuuksiltaan vastaavilla polkupyöräilijään kiinnitetyillä valaisimilla.

Heijastimet

Tarkista, että heijastimet ovat ehjät ja tiukasti kiinnitettyinä. Polkupyörässä tulee olla etu- ja takaheijastin sekä sivuheijastimet. Sivuheijastimet tulee olla polkupyörän sekä etu- että takaosassa kummallakin sivulla.

Etuheijastimen tulee olla valkoinen, takaheijastimen punainen sekä sivuheijastimien valkoisia tai ruskeankeltaisia. Myös osa renkaista, joissa on heijastavat kyljet, ovat CE-hyväksytyjä heijastimia ja soveltuvat siten sivuheijastimien korvaajiksi.

Etu- ja takaheijastimen tulee olla vähintään 0,30 metrin ja enintään 1,20 metrin korkeudella tiestä. Polkupyörässä saa olla ruskeankeltaiset poljinheijastimet.

Polkupyörässä saa olla muitakin heijastimia ja heijastavaa materiaalia, kunhan ne eivät heikennä pakollisten valaisimien ja merkkivalolaitteiden tehokkuutta.

Soittokello

Soittokello on lain määräämä pakollinen varuste. Mikäli sellaista ei toimiteta pyörän mukana, pitää se hankkia erikseen.

Kellon soittaminen saattaa ärsyttää jalankulkijoita, mutta laki velvoittaa sinua ilmoittamaan riittävän ajoissa jos ohitat jalankulkijan tai pyörän takaapäin. Et voi tietää jos toinen päättääkin ottaa askeleen sivulle tai kääntyä ilmoittamatta, jolloin on riski törmäykseen.

Vinkki: muista hymyillä ja kiittää, niin muiden liikkujien päivä paranee.

KOEAJON AIKA

Pyöräsi on nyt valmis koeajoon.

Tärkeää: Ennen kun lähdet pyöräilemään sinun tulisi tarkistaa, että ruuvit ja pikalinkut ovat kireällä. Tarkista myös, että jousitus toimii ja on riittävän jäykkä ja että renkaissa on ilmaa. Oikea renkaiden ilmanpaine lukee renkaiden kyljessä.

Vinkki: Merkitse ylös rungon numero! Rungon numero on yleensä merkattu rungon pohjaan – keskiön alle, mutta se voi vaihdella eri valmistajilla (satulatoipan kiristyspanna, emäputki). Suosittelemme että kirjoitat rungon numeron ylös, vaikka kuittiin.

Tärkeää: Polkupyörät ilman etu- ja takavaloa eivät täytä Suomen tieliikennelain määräyksiä (10.8.2018/729). Muista, että pimeällä tai hämärällä, tai sääolosuhteiden muuten niin vaatiessa, polkupyörässä tulee ajon aikana olla lain mukaan eteenpäin valkoista tai vaaleankeltaista valoa näyttävä valaisin. Pyörässä tulee myös olla taaksepäin suunnattu punainen valo. Valot voi tarvittaessa myös kiinnittää pyöräilijään.

Huomio: Lue myös valmistajan omat käyttöohjeet. Näin saat kattavamman kuvan pyöräsi ominaisuuksista ja rajoituksista. Nämä tiedot löytyy helpoiten valmistajien nettisivuilta.

Pyörän tarkastaminen

Tärkeää! Aina ennen kuin ajat pyörällä:

- Tarkista että ohjainkannatin ja ohjaustanko ovat kiristetty kunnolla kiinni.
- Tarkista että kaikki muut pultit, mutterit ja kiinnikkeet ovat kiristetty kunnolla. Kiinnitä erityistä huomiota akselin kiinnikkeisiin, jarruihin, polkimiin, etuhaarukkaan ja ohjaustangon kiinnikkeisiin.
- Tarkista että jarrut ja jarrukahvat toimivat asianmukaisesti.
- Tarkista renkaat vaurioilta sekä rengaspaineet.
- Tarkista että kaikki heijastimet ja valot ovat paikoillaan ja toimivat asianmukaisesti.

Ketjujen voitelu

Ketjut on voideltava hyvin. Käytä ketjuöljyä. Ketju voidellaan pyörittämällä polkimia eteenpäin ja ruiskuttamalla tai tiputtamalla öljyä ketjuun. Pyörittämällä ketjua kuulet, kun öljyä on tarpeeksi.

Voitelun jälkeen ketjun pinta on hyvä kuivata kangasliinalla tms.

Hoitamaton ketju saattaa kulua loppuun jo muutaman sadan kilometrin aikana, kun sen keskoikä hyvin hoidettuna on kymmenkertainen. Voitele ketju viikoittain ja erityisesti silloin, kun jos olet ajanut poikkeuksellisen likaisessa maastossa tai pitkään kurakelissä, irrota ja puhdista ketju liuotinsuaineella.

Niittaamalla liitettyjen pyörien ketju katkaistaan erityisellä ketjunkatkaisimella, jollaisen voit hankkia pyöräkauppiaaltaasi. Kierrä katkaisinta ainoastaan niin pitkälle, että saat ketjun kat-

kaistua, sillä jos liitostappi putoaa, sen takaisin saaminen on käytännössä mahdotonta.

Pikaliittimellä asennetut ketjut saa avattua yleensä ilman työkaluja.

Pese ketju katkaisun jälkeen kuumalla vedellä ja kuivaa se huolellisesti. Voitele ketju upottamalla se öljyyn tai öljyämällä reilusti ja pyyhi ylimääräinen öljy pois. Aseta ketju paikoilleen ja liitä se yhteen ketjunkatkaisimella tai ketjulukolla.

Jos pyöräsi ketju alkaa löystymään jatkuvasti ja hyppää pois rattaalta eikä vaihtajien säätäminen auta, ole yhteydessä pyörähuoltoon ja vaihdata kuluneet osat.

Varoitus! Öljyessä ketjuja tai joustokeulaa, varo ettei öljyä pääse roiskumaan jarrujen päälle. Mikäli öljyä kuitenkin roiskuu jarrujen päälle, puhdista sekä levy että palat huolellisesti rasvanpoistoaineella. Mikäli et saa jarruja puhdistettua öljystä itse, toimita pyöräsi asiantuntevaan pyörähuoltoon. Öljyiset jarrut menettävät jarrutustehonsa täysin ja voi aiheuttaa vaaratilanteen. Sama varoitus pätee myös vannejarrullisiin pyöriin ja pese jarruttavat pinnat huolellisesti.

Laakeristot

Keskiö-, napa- ja ohjainlaakeristot on voideltu tehtaalla, eikä niitä tarvitse voidella ensimmäisen käyttövuoden aikana. Laakerien välitys on kuitenkin säädettävä ensimmäisten ajokilometrien jälkeen. Ohjainlaakerin säätö on oikea, kun ohjaustanko liikkuu kevyesti ilman vastusta, eikä laakerissa ole havaittavaa välystä. Napalaakerien säätö on oikea, kun pyörä pyörii kevyesti, eikä vanteesta sivuttain heiluttamalla tunnu välystä. Keskiölaakerien säätö on oikea polkimien liikkeessä kevyesti, eikä poljinkampea sivusuunnassa liikuttaessa tunnu havaittavaa väljyyttä. Mikäli olet epävarma laakerien säädöstä, teetä työ ammattilaisella.

Pyörien irrottaminen ja kiinnittäminen

Irrota jarrun tukivarren kiinnitys ennen takapyörän irrottamista.

Mutterikiristeiset akselit

Polkupyörän kääntäminen ylösalaisin ohjaustangon ja istuimen varaan ennen pyörän irrottamista helpottaa työskentelyä. Suojaa kädensijat ja istuin ennen pyörän kääntämistä. Mutterikiristeinen pyörä irrotetaan löysäämällä akselin päässä olevat mutterit tarkoitukseen sopivalla avaimella. Mutterit avautuvat niitä vastapäivään kiertämällä.

Etupyörää sekä takapyörää paikoilleen asentaessa tulee varmistua siitä, että akseli asettuu runkoon tai etuhaarukkaan sille tarkoitettun uran pohjaan asti ennen akselimuttereiden kiristämistä.

Säädä ketjun kireys siten, että ketjusta ylöspäin vetäessä se nousee noin 10 mm. Jalkajarrullisissa pyörissä kiinnitetään jarrun tukirauta löysästi ennen napamuttereiden kiristämistä. Jarrurauta kiristetään lopulliseen tiukkuuteensa napamuttereiden kiristämisen jälkeen. Huolehdi mahdollisten turvalaattojen asettumisesta oikein muttereiden alle! Kiristä muttereita tasaisesti vuorotellen myötäpäivään, kunnes saavutetaan riittävä kireys. Pidä huoli siitä, että pyörä asettuu suoraan ja keskelle haarukkaa.

Vanteet, puolat ja renkaat

Tarkasta säännöllisesti, että puolat ovat tasaisen kireällä, ja vanteet ovat suorat ja puhtaat. Vääntynyt tai likainen vanne haittaa ajettavuutta ja pyörän vakautta, ollen siten turvallisuusriski. Varo erityisesti ketjua öljytessäsi, ettei voiteluainetta pääse vanteelle. Voit puhdistaa vanteet pyyhkimällä kuivalla rätillä, tai pesemällä ne vedellä ja pesuaineella.

Tarkista puolien kireys viikoittain, sillä ajan mittaan puolat venyvät ja saattavat vaatia kiristämistä. Löysän puolan voit kiristää itse varovasti puola-avaimella. Varo, ettet kiristä liikaa, sillä vanne saattaa vääntyä. Huomaa, että puola kiristyy, kun kierrät nippeliä vanteeseen päin katsottuna vastapäivään ja löystyy, kun kierrät nippeliä myötäpäivään. HUOM! Katkennut puola on vaihdettava välittömästi uuteen, viallisella pyörällä ei saa ajaa! Tarkista myös napamuttereiden ja läpiakselien kireys säännöllisesti.

Vanne voi vääntyä äkillisestä iskusta esimerkiksi ajaessasi esteeseen. Vääntyneen vanteen oikaisu on ammattitaitoa vaativaa, joten käänny tarvittaessa asiantuntijan puoleen.

Tarkista myös renkaiden ilmanpaineet säännöllisesti. Liian matala ilmanpaine kuluttaa renkaita tarpeettomasti, altistaa sisärenkaan puhkeamiselle vanteen lyödessä renkaan läpi ulkoiseen esteeseen osuessaan sekä tekee ajamisesta raskaampaa. Älä säilytä pyöräsi suorassa auringonpaisteessa, koska auringonvalon ultraviolettisäteet saattavat haurastuttaa rengasta. Rengas on syytä vaihtaa, kun pintakuvio on kulunut tai renkaan kylkeen ilmestyy halkeamia. Puhjenneen sisärenkaan voit paikata itsekin, samoin vaihtaa sisä- ja ulkorenkaan. Jos olet ensikertalainen, pyydä kuitenkin apua kokeneemmalta. Käytä renkaan irrottamiseen mieluiten muovisia rengasrautoja, joita tarvitset kaksi kappaletta. Sopivat rengasraudat saat pyöräkauppialtasi. Älä käytä teräviä työkaluja, koska ne voivat vahingoittaa rengasta tai vannetta.

Tarkista, että renkaat ovat asettuneet tasaisesti vanteelle. Renkaassa ei saa olla merkittäviä sivu- eikä korkeusheittoja, kun sitä pyörittää käsin. Tarkista renkaiden ilmanpaine. Renkaissa täytyy olla ilmaa niin paljon, että sormella voimakkaasti painettaessa siihen muodostuu juuri ja juuri havaittava painauma. Jos käytössäsi on ilmanpainemittari, katso ohjearvo renkaan sivusta. Yleinen ohjearvo normaalikäyttöön tulevalle pyörälle on n. 3 bar.

Sisärenkaiden venttiilit

Polkupyörissä voi olla kolme eri venttiiliä: Dunlop, Presta tai Schrader- eli autoventtiili. Tyhjennys tapahtuu joko keskitappia painamalla tai irrottamalla venttiilin sisus erikoisavaimella.

Tarkista, että pumppusi sopii pyörässäsi oleviin venttiileihin. Monet pumpuista soveltuvat erilaisille venttiileille, näissä voi olla joko kaksiosainen venttiilipää tai venttiilipään sisäosat voivat olla käännettävissä, jolloin ne sopivat joko autoventtiilille tai kilpa/pikaventtiileille.

Dunlop

Presta

Schrader

Renkaan irrotus vanteelta

1. Irrota pyörä. Jos aiot ainoastaan paikata renkaan, ei pyörää välttämättä tarvitse irrottaa, mutta se helpottaa työtä.
2. Tyhjennä rengas ilmasta. Tyhjennys tapahtuu joko keskitappia painamalla (Schrader), löysäämällä tappia ja sitten painamalla (Presta) tai irrottamalla venttiilin sisus löysäämällä venttiilin sormimutteria (Dunlop).
3. Poista venttiilin juuresta mahdollisesti oleva kiristysmutteri.
4. Paina ulkorenkkaan reuna koko matkaltaan vanteen keskiuraan.
5. Paina rengasrauta varovasti vanteen ja vanneuraan painamasi ulkorenkkaan reunan väliin venttiilin vastakkaiselle kohdalle ja väännä rengas vanteen reunan yli. Varo jättämästä sisärengasta rengasraudan ja vanteen tai ulkorenkkaan väliin. Väännä renkaan reuna koko matkalta vanteen yli käyttämällä rengasrautoja.
6. Kun olet irrottanut ulkorenkkaan toisen puolen vanteelta, voit poistaa sisärenkaan ja vaihtaa tai paikata sen paikkapakkauksen ohjeiden mukaan. Jos et löydä reikää, täytä rengas ilmalla ja upota se veteen, jolloin reiästä nousevat kuplat paljastavat vuotokohdan. Tarkasta koko rengas, sillä reikiä voi olla useampia. Tarkasta myös ulkorengas mahdollisen kuluuspinnan läpi tunkeutuneen terävän esineen varalta.
7. Ulkorenkaat voit irrottaa vanteelta käsin vetämällä.

Renkaan kiinnitys vanteelle

1. Tarkasta vannenauhan kunto ennen kuin asennat renkaan paikoilleen. Vannenuha suojaa sisärengasta nippeleiden hankaukselta, joten rikkoutuneen nauhan tilalle kannattaa vaihtaa ehjä.
2. Aseta ulkorenkkaan toinen reuna vanteen keskiuraan ja väännä käsin renkaan reuna van-

teen sisälle.

3. Paina venttiili vanteen reiän läpi. Jos renkaassa on irrotettava venttiili, aseta se paikoilleen, pumpppaa sisärenkaaseen hieman ilmaa ja aseta se paikoilleen ulkorenkaaseen. Älä kierrä mahdollista juurimutteria vielä paikoilleen.
4. Tarkista, että ulkorenkaan vanteella oleva reuna on vanteen keskiurassa. Ulkorenkaan saat helpoimmin paikoilleen painamalla molemmin käsin alkaen vastapäätä venttiiliä ja etene-mällä samanaikaisesti kumpaakin vanteen puolta pitkin kohti venttiiliä. Sisärenkaassa tulee olla sen verran ilmaa, ettei se jää vanteen ja ulkorenkaan väliin, mutta ei niin paljoa, että se haittaa ulkorenkaan asennusta. Voit helpottaa renkaan liukumista loppuvaiheessa pienellä määrällä saippuavettä vanteen ja ulkorenkaan välissä.
5. Työnnä venttiilin varsi vanteen sisään, jotta ulkorengas asettuu oikein vannetta vasten eikä sisärenngas jää ulkorenkaan ja vanteen väliin. Ulkorenkaan asetuttua paikoilleen tarkasta, että venttiili on suorassa ja kiristä juurimutteri paikoilleen. Pumpppaa rengas melko täyteen ilmaa ja tarkista, että se asettuu vanteelle oikein. Renkaan kyljessä on yleensä kuviointi, jonka avulla on helppo tarkistaa renkaan keskeisyys vanteeseen nähden.

Kiinnitä pyörä takaisin runkoon tai etuhaarukkaan ja pumpppaa rengas täyteen.

HUOLTO JA KUNNOSSAPITO, MÄÄRÄAIKAIS-HUOLLOT

Polkupyörän huoltosuositukset

Tärkeää: Suosittelemme, että viimeistään noin 150 km:n ajon jälkeen pyörällesi tehdään ensihuolto. Jokainen polkupyörä vaatii sisäänajon ja mekaaniset komponentit, kuten jarrut, vaihteet ja laakerit on hyvä tarkistaa ja tarvittaessa säätää, tämä on normaalia kaikille pyörille. Ensimmäiset kilometrit ovat pyörän sisäänajoa, jolloin laakerit hioutuvat muotoonsa ja puolat ja vanteet asettuvat paikoilleen. Suosittelemme ehdottomasti pyörähuollon tekemää ensimmäistä tarkastushuoltoa, jossa säädetään laakerien välykset, sekä kiristetään mahdolliset löystyneet puolat ja ruuvit.

Ensihuolto on polkupyörän tärkein huolto ja se takaa myös pitkän pyörän käyttöiän.

Vinkki: Koska polkupyörän tarkistus ja huolto tulee tehdä hyvän ajokunnon takaamiseksi säännöllisesti, niin suosittelemme seuraavia huoltovälejä: Ensihuollon jälkeen tulisi seuraava huolto tehdä noin 500km, eli 6kk kuluttua, sitten 1000km, eli 1 vuosi. Vuosittaiset tai 1000km:n väliset huollot ovat suositeltavia. Jos ajat paljon, huoltotarve on yleensä suurempi. Pyydä huoltoa tekemään pyörääsi perusteellinen tarkistus ja korjaamaan tai vaihtamaan tarvittavat osat.

Käytä asiantuntevaa huoltoa myös silloin, kun pyöräsi täytyy vaihtaa kuluvia osia kuten ketjut, rattaat tai jarrupalat, tai jos laakerit täytyy tarkistaa ja voidella sekä kiristää tai vaihtaa pinnat.

Käytä aina asiantuntevan pyöräliikkeen huoltopalveluita jos taitosi tai työkalusi eivät riitä pyörän huoltamiseen itse.

Puutteet pyörän toiminnassa pitää korjata heti niiden ilmestyessä, jottei pyörälle aiheudu lisävahinkoja.

Huolla pyöräsi säännöllisesti:

- Ensimmäinen tarkastushuolto 100-150 km:n ajon jälkeen, tätä kutsutaan ensihuolloksi.
- Kausihuolto joko ennen ajokautta tai sen jälkeen. Kausihuolto on kerran pyöräilykauden aikana
- Ympärivuotisessa käytössä kausihuoltoa suositellaan suoritettavaksi sekä keväällä että syksyllä.
- Määräaikainen ajomäärään perustuva huolto noin tuhannen ajokilometrin välein. Jos ajat alle tuhat kilometriä kaudessa, korvaa kausihuolto määräaikaishuollon.

Runko ja ohjauslaitteet

Pese rungon maalatut ja kromatut osat säännöllisesti vedellä, johon on lisätty astian- tai autonpesuainetta. Voit käyttää tavallista autonpesuharjaa. Rasvansekaisen pinttyneen lian voit irrottaa ennen vesipesua miedolla pesuliuottimella. Runko kannattaa vahata autovahalla pari kertaa kaudessa, jolloin kiilto säilyy paremmin ja likakin irtoaa helpommin. Pienet kolhut voi paikata autotarvikeliikkeistä saatavalla paikkamaalilla.

- **Huomio!** Älä käytä pyörän pesemiseen painepesuria, ettei laakereihin joudu vettä ja pesuainetta, joka huuhtelee niistä voiteluaineen pois.
- Ohjainlaakerin vällys on säädettävä säännöllisesti. Sääto on oikea, kun ohjaustanko liikkuu kevyesti, mutta laakerissa ei tunnu välystä.
- Tarkista aina ajamaan lähtiessäsi pyörien, ohjaustangon ja satulan kiinnitykset sekä jarrujen toiminta!
- Muista myös tarkistaa renkaiden ilmanpaineet säännöllisesti!

Varoitus! Käytössä kuluminen

Varoitus! Kuten kaikki mekaaniset komponentit polkupyörä kuuluu käytössä ja siihen kohdistuu suuriakin rasituksia. Erilaiset materiaalit ja komponentit voivat reagoida eri tavoin kulumiseen tai rasituksen aiheuttamaan väsymykseen. Jos komponentin suunniteltu elinikä ylittyy, se voi vikaantua äkillisesti ja aiheuttaa lisävahinkoa pyörälle tai vammoja kuljettajalle. Mikä tahansa särö, vääntyminen tai värinmuutos alueella, jossa esiintyy suuria rasituksia, on merkki siitä, että komponentti on elinkaarensa päässä ja että se pitäisi korvata uudella. Tämän takia pyörä tulisi tarkastaa säännöllisesti kauttaaltaan.

Huomio! Pyörän ylikuormitus, käyttäminen muulla tavoin kuin käyttötarkoituksensa mukaisesti tai huoltojen laiminlyönti saattavat johtaa pyörän ennenaikaiseen rikkoutumiseen, joka ei kuulu valmistajan ja maahantuojan virhevastuun piiriin. Luonnollisesti myöskään kaatumiset, kolarivauriot, ilkivalta tms. ulkoisten tekijöiden aiheuttamat vauriot eivät ole virhevastuun alaisia.

Pyörän säilytys

Säilytä pyöräsi aina lukittuna kuivassa ja lämpimässä paikassa kaukana syövyttävistä materiaaleista, kuten veneiden säilytystiloista, puutarhamyrkkyjen, happojen, lannoitteiden, liuottimien ja akkujen läheisyydestä. Jos joudut jättämään pyöräsi tilapäisesti vesisateeseen, suojaa istuin kastumiselta esim. muovipussilla. Älä säilytä pyöräsi suorassa auringonpaisteessa, sillä auringon UV-säteily vahingoittaa rungon maalipintaa ja renkaita. Varkauksien ehkäisemiseksi säilytä pyöräsi aina asianmukaisesti lukittuna tai lukitussa tilassa.

Huoltotaulukko

Ensihuolto / 20	1. kausihuolto / 20
2. kausihuolto / 20	3. kausihuolto / 20
4. kausihuolto / 20	5. kausihuolto / 20
6. kausihuolto / 20	7. kausihuolto / 20
8. kausihuolto / 20	9. kausihuolto / 20
10. kausihuolto / 20	

Innehåll

<i>Din nya cykel</i>	42
<i>Garantivillkor</i>	43
<i>Allmänt om cykling</i>	44
<i>Ibruktagning och justering av cykeln</i>	46
Förevisning av cykeln och dess delar	47
Öppna lådan	48
Förberedning av framhjulet	48
Montering av framhjulet	50
Fästning av framhjulet till gaffeln	54
Ekrar och navar	55
Fästning och justering av styre	56
Montering av sadel	58
Montering av pedaler	59
Stänkskydd och tillbehör	60
Växlar	60
Bromsar	63
Fjädring	67
Elsystem och elmotor	67
Lampor	67
Reflexer	68
Ringklocka	68
<i>Dags för testkörning</i>	69
<i>Service och underhåll, underhållstidtabell</i>	73
Cykelns servicerekommendationer	73
Servicetabell	75

DIN NYA CYKEL

Grattis för din nya cykel!

Din cykel är tillverkad av en av världens största och mest erfarna tillverkare, som har använt bästa möjliga material och komponenter av högsta kvalitet. Din nya cykel är ett säkert fordon som uppfyller alla krav för vägtrafik. Krävande kvalitetsgranskningar har utförts i fabriken för att garantera en högkvalitativ produkt.

Utför ibruktagningsinspektionen enligt instruktionerna i denna bruksanvisning. Samtidigt lär du dig känna din cykel, varmed du troligen i fortsättningen lättare kan bedöma om cykeln behöver service eller om ett onormalt tillstånd uppstår, och cykeln behöver repareras.

Bekanta dig således grundligt med guiden innan du tar cykeln i bruk. Ägna även en tanke åt trafiksäkerheten. Genom att följa anvisningarna kan du vara säker på att cykeln fungerar klanderfritt, och att du inte riskerar din eller andras säkerhet.

Din cykel är ämnad för vardagligt bruk. För att garantera att den alltid är i körbart skick, vårda den väl och förvara den i ett torrt och varmt utrymme. Lås cykeln för att förebygga stöld och skydda den mot vandalism. Underhåll eller ta in cykeln för service med jämna mellanrum och håll den ren. Obs! Använd inte en trycktvätt för att rengöra cykeln och dess komponenter, då vattnet kan tränga in sig i kullagren och skada dem.

Om du behöver reservdelar, instruering i cykelns användning eller är osäker om hur du ska använda eller underhålla cykeln, vänd dig till [Verkkokauppa.com](https://verkkokauppa.com)s kundservice.

Vi önskar dig många trevliga stunder med din nya cykel!

Verkkokauppa.com Oyj
Stillahavsgatan 11
00220 Helsingfors

Kundservice:

<https://asiakaspalvelu.verkkokauppa.com>

GARANTIVILLKOR

Verkkokauppa.com Oyj garanterar att denna produkt är funktionsduglig under garantiperioden. Garantin är i kraft endast om bevis på inköp uppvisas i samband med att produkten lämnas in för garantireparation.

Produkten är ämnad främst för konsumentbruk.

Garantitid

Enligt garantivillkoren beviljar Verkkokauppa.com Oyj i regel 24 månaders garanti för cykelns ram och övriga delar.

Vissa deltillverkare kan däröver bevilja garantitider som är kortare eller längre än cykeltillverkarens garanti.

Garantireparation

Verkkokauppa.com Oyj sköter produktens garantireparation i samarbete med externa serviceverkstäder. Ytterligare aktuell information samt riktlinjer för smidig garantiservice finns på adressen <https://asiakaspalvelu.verkkokauppa.com>.

Garantins begränsningar

Garantin omfattar endast själva produktens material- och tillverkningsfel. Den begränsade garantin som beviljats produkten täcker inte reparation och/eller kostnadsberäkning om:

- felet har uppstått som resultat av behandling i oenlighet med bruksanvisningen.
- produkten har skadats till följd av fukt, mekanisk belastning och/eller någon annan extern omständighet.
- felet har uppstått som resultat av olycksfall eller annan orsak som garantibeviljaren inte kan påverka.
- felet har uppstått till följd av onormalt flitig användning och kan anses bero på normalt slitage.

Garantin omfattar inte möjliga tillbehör, batterier eller mjukvara som levererats med produkten.

Garantin omfattar inte cykelns första service. De nödvändiga rengöringarna, justeringarna, skruvåtdragningarna och ekerjusteringarna ska utföras av en sakkunnig cykelverkstad.

Verkkokauppa.com Oyj är inte skyldig att ersätta direkta eller indirekta kostnader som orsakats av produktens användning eller produktfel, utöver det som förpliktas enligt gällande lagstiftning.

Garantin förutsätter att cykeln underhålls regelbundet. Efter det första användningsåret uppmärksammas användningsgraden, användningssättet och delarnas slitage till högre grad då garantitäckningen fastställs.

ALLMÄNT OM CYKLING

Trafikregler

Enligt vägtrafiklagstiftningen är cykeln ett fordon, som berörs av de allmänna bestämmelserna angående fordon. Därtill finns bestämmelser särskilt för cyklar. Om du inte kan trafikreglerna, bekanta dig med dem innan du beger dig ut i trafiken. Du finner tips och instruktioner om att köra i allmän trafik i detta stycke.

Använd alltid en hjälm när du cyklar! De flesta grava skador som uppstår i cykelolyckor är huvudskador, som oftast kunde undvikas genom att använda en hjälm. Då du använder en hjälm visar du att ditt huvud är värt att skydda! Cykling, liksom vilken som helst sport, har en befintlig risk för kroppsskador och skador på egendom. Då du cyklar är du alltid ansvarig för risken. Rätt underhåll och användning av cykeln är en del av användarens ansvar och minskar säkerhetsrisken. Inspektera alltid cykeln noggrant innan du cyklar.

Var försiktig då du cyklar på vått underlag eller medan det regnar, eftersom bromssträckan kan vara längre än normalt och det kan vara avsevärt svårare att kontrollera cykeln. Använd tillbehör och skyddsklädsel, såsom cykelhandskar. Undvik löst sittande klädsel, som kan fastna mellan ekrarna.

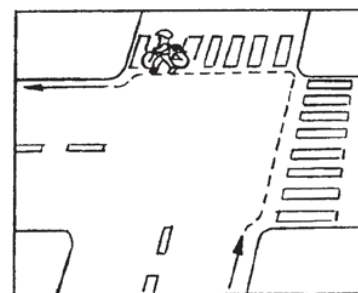
Kom alltid ihåg att din cykel är lättare än ett motorfordon och utger därmed avsevärt större risk vid en olycka. Var uppmärksam när du cyklar, observera andra trafikanter, även de som närmar sig bakifrån, och ange alltid tydligt och i god tid innan du ska vända. En backspegel är ett behändigt tillbehör såväl i stadstrafik som i glesbygd. Du får ytterligare information om olika alternativ av din cykelåterförsäljare.

Det kan vara svårt för andra trafikanter att se cyklar. Klä dig i synliga kläder med klara färger, särskilt om sikten är dålig. Använd alltid en cykellampa och baklampa då det är mörkt eller då sikten annars är dålig, även på cykelbanor. Även bakljus är obligatorisk. Se till att cykelns reflexer är rena och intakta.

Använd alltid cykelbana eller led för gång-, cykel- och mopedtrafik om möjligt. Endast under 12-åringar får cykla på trottoaren, om de inte orsakar risk för fotgängare.

Kör alltid på höger sida om farleden och kör om långsammare cyklister och fotgängare på vänster sida. Du kan köra om en stående bilkö på höger sida så länge som du är försiktig. Då du kör om andra cyklister eller fotgängare, ta i beaktande att de antagligen inte hör dig när du närmar dig. Signalera i god tid innan du kör om och kör inte om alltför nära. Var varse om att barn, hundar och hästar kan bete sig oförutsägbart. Cykla inte sida vid sida med din kompis ens på cykelbanan.

Om du t.ex. närmar dig en korsning där du är osäker på hur du ska köra, är det säkrast att hoppa av cykeln och leda den över gatan. Om du ska svänga till vänster, är det säkrast att göra det genom att följa övergångsställen från hörn till hörn. Cykla eller led cykeln över den korsande vägen och stanna sedan. När vägen är klar, vänd till vänster och cykla eller led cykeln över korsningen. Var försiktig och observera trafiken!

Passagerare får transporteras med cykel och lätt elfordon oberoende av förarens och passagerarens ålder. Med en cykel eller ett lätt elfordon får det dock inte transporteras flera personer än vad fordonet är konstruerat för. Transport av passagerare är tillåten endast om cykeln eller det lätta elfordonet har en för passageraren lämplig sits. Vid transport av en passagerare på cykel ska cykeln ha två separata bromsanordningar.

Några av de viktigaste trafikmärkena för cyklister:

Cykelbana

Kombinerad
cykel- och
gångbana

Cykelbana och
gångbana som
löper parallellt

Cykelväg

Dubbelriktad
cykelväg

Fordonstrafik
förbjuden

Cykelåkning och
körning med moped
förbjudna

Gångtrafik samt
cykelåkning och
körning med moped
förbjudna

Förbjuden
körriktning

Väjningsplikt
i korsning

Obligatoriskt att
stanna

Trafikskyddets instruktioner för cyklister: <https://www.liikenneturva.fi/sv/i-trafficen/cyklister>

Vägtrafiklagen: <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2018/20180729>

Traficoms infopaket om den nya vägtrafiklagen: <https://www.trafficom.fi/sv/transport/vagtrafik/vagtrafiklagen2020>

IBRUKTAGNING OCH JUSTERING AV CYKELN

- Läs bruksanvisningen noggrant och följ speciellt säkerhetsanvisningarna med särskild uppmärksamhet innan du använder cykeln.
- Åtlyd alltid trafikreglerna.
- Överlåt inte cykeln till en person som inte har bekantat sig med cykeln och bruksanvisningen i förväg.
- Använd cykelhjälm alltid då du cyklar.
- Våldigt kalla temperaturer påverkar bromsarnas funktion. Säkerställ alltid att cykeln fungerar och stannar enligt rådande väderförhållande.
- Granska cykelns bromsar varje gång innan du cyklar, och kom ihåg att cykelns bromssträcka blir längre i våta/isiga förhållanden.
- Genom att hålla rätt lufttryck i däcken förhindrar du punkteringar på däcken och säkrar en smidig resa. Det rätta lufttrycket som rekommenderas från tillverkaren framgår på kanten av det yttre däck. Ju tjockare däck är, desto lägre däcktryck. Fel däcktryck kan leda till skada på däcken och förkorta cykelns räckvidd betydligt. Kontrollera däckens värden på sidan av däck.
- **VIKTIGT!** Växlarna och bromsarna har justerats i förhand i fabriken, men den slutgiltiga finjusteringen av växlarna och bromsarna faller på användaren. Alla de delar som ska spännas, måste användaren inspektera (skruvar, muttrar, hjulnavar, pedaler osv.) före användning. Lösa delar utgör en säkerhetsrisk, och kan orsaka skador såsom brutna bultar eller utslitna gängor.
- **OBS:** Åk aldrig med cykeln under påverkan av alkohol. Njutning av alkohol försämrar reflexernas verksamhet betydligt och begränsar din förmåga att använda cykeln på ett säkert sätt. Redan en liten mängd alkohol begränsar din förmåga att fungera på ett säkert sätt i trafiken.

VIKTIGT!

Notera cykelns ramnummer och eventuellt låsnummer på garantibeviset!

VIKTIGT!

Om cykeln har inhandlats åt ett barn, är det viktigt att barnet vägleds i cykelns användning. Instruera även barnet om trafikreglerna innan barnet cyklar på allmänna vägar. Små barn bör alltid cykla under uppsikt av en vuxen och inte cykla på allmänna vägar. Se till att barnet alltid använder en cykelhjälm. Utgör ett exempel för barnet och använd själv även cykelhjälm.

Genom att utföra följande inspektioner innan du tar cykeln i bruk säkerställer du att din cykel är säker, och samtidigt bekantar du dig med din cykels konstruktion. Du finner mer information om justering av bromsar och kullager i denna bruksanvisnings kapitel SERVICE OCH UNDERHÅLL.

När det gäller att sätta ihop eller underhålla cykeln är det viktigt att komma ihåg att om du inte vet vad du gör, ska du ta cykeln till en professionell cykelverkstad!

Delar som skadats p.g.a. fel utförd montering eller underhåll täcks inte av garantin eller försäljarens ansvar för fel. En fel hopsatt cykel utgör dessutom en allvarlig säkerhetsrisk.

Förevisning av cykeln och dess delar

Du kan bekanta dig med din cykel genom att gå igenom delarna som visas på bilden.

1. Sadel	10. Kassett och baknav	20. Frambroms
2. Sadelklämma	11. Kedja	21. Främre stänkskydd
3. Sadelstolpe	12. Vevparti	22. Bromshandtag
4. Sadelstolpsklämma	13. Cykelstöd	23. Växelreglage
5. Pakethållare och bakre reflex	14. Pedal	24. Styre
6. Bakgaffel	15. Vev	25. Styrstam
7. Eker	16. Fälg	26. Framväxel
8. Bakväxel	17. Ekerreflex	27. Kedjeskydd
9. Ventil	18. Framnav	28. Bakbroms
	19. Framgaffel	

Delarna ovan finns inte nödvändigtvis i alla cykelmodeller!

Öppna lådan

- Öppna cykelns låda och ta ut skyddskartongen.
- Lyft framhjulet ur lådan om det sitter löst, och därefter resten av cykeln. Var varse om att bakhjulet har monterats i fabriken, men att justeringarna bör kontrolleras.
- Ta ut resten av tillbehören ur lådan.
- Avlägsna all skyddskartong, plast, gummiband och kartongrullar. Vissa delar kan vara försedda med varningsdekaler, som även ska avlägsnas vid montering (bild 1).

 Observera: Styrstammen kan, beroende på cykelns märke och modell, vara skyddad med en kartongrulle och ett gummiband. Det är möjligt att framgaffeln lossnar när kartongrullen och gummibandet avlägsnas, så se till att inte delarna lossnar och försvinner (bild 2).

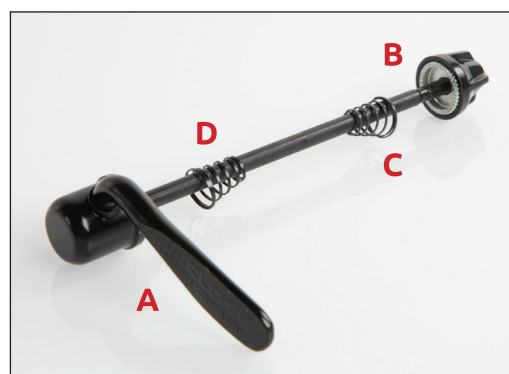
(Bild 1) Cykeln levereras med bakhjulet färdigt monterat.

(Bild 2) Framgaffelns transportskydd.

Förberedning av framhjulet

1) *Framhjul med snabbkoppling*

- Avlägsna plastskydden på bägge sida av naven.
- Ta ut snabbkopplingen (bild 3) ur tillbehörlådan.
- Öppna mutter B och avlägsna fjäder C.
- Smörj snabbkopplingens axel med ett passligt smörjmedel, t.ex. vaselin.
- Skjut snabbkopplingen genom framhjulets nav från vänster sida medan fjäder D sitter på plats. (Bild 4).
- När snabbkopplingen har skjutits helt genom axeln, skjut fjäder C tillbaka på axeln med den smala ändan inåt, och skruva mutter B lätt på plats. (Bild 5). Spänn inte ännu muttern.

(Bild 3) Framhjulets snabbkoppling.

Viktigt: Fjädrarna C & D smalare ända ska alltid riktas inåt, mot naven! (Bild 3).

Observera: Kontrollera att snabbkopplingens låsspak alltid är på vänster sida när du sitter på cykeln (bild 4).

(Bild 4) Montera snabbkopplingen så att låsspaken sitter på vänster sida i färdriktningen.

(Bild 5) Snabbkopplingen monterad.

Tips! Du klurar lätt ut cykelns vänstra sida!

Du finner en pil på sidan av däck, som visar rotationsriktningen. Om hjulet är försett med en skivbroms, ligger den även alltid på hjulets vänstra sida.

2) *Framhjul med genomgående standardaxel och navdynamo*

- Avlägsna plastskydden på bägge sida om hjulets axel.
- Lossa på låsmuttrarna på axelns båda ändor med en 15 mm ringnyckel, så att gaffelklykorna ryms mellan muttrarna och naven. (Bild 6)

Viktigt: Kontrollera att brickorna som är färdigt monterade på axeln hamnar mellan gaffelklykorna och låsmuttrarna!

(Bild 6) Lossa axelns låsmuttrar.

3) Framhjul med genomgående axel

- Avlägsna plastskydden på navens bägge ändor och se till att inte navens hylsor lossnar med plastskydden.
- Ta axeln (bild 3), som du finner i tillbehörlådan och smörj den med ett passligt smörjmedel, t.ex. vaselin.
- Placera framhjulet i gaffelklykorna och skjut axeln genom navet från den sida som inte har gängor.
- Axlar som är försedda med insexhuvud ska spännas till det moment som är markerat på huvudet eller till minst 10 Nm om en markering inte finns.

Montering av framhjulet

Framhjulet är nu färdigt att monteras. Fortsätt på följande vis, beroende på bromstypen.

Tips: Det är lättast att montera framhjulet med hjälp av en kompis. Alternativt kan du använda en serviceställning.

- Lossa plastskyddet från gaffelklykorna. (Bild 7).

(Bild 7)

1) Cyklar med skivbromsar

- Vänd cykeln upp och ned eller fäst den i en serviceställning.
- Avlägsna skivbromsens transportskydd genom att dra plastdelen ut mellan bromsklossarna. (Bild 8).

Observera: Kläm inte på bromshandtaget när transportskyddet inte sitter på plats!

(Bild 8) Frambromsokets transportskydd.

- Montera hjulet på gaffeln. (Bild 9).

(Bild 9) Kom ihåg att brickorna på axeln ska ligga mellan gaffelklykorna och låsmuttrarna!

(Bild 10) Se till att axeln sitter på plats och att bromsskivan inte gnider mot gaffeln.

- Spänn framhjulets snabbkopplings låsspak – mer information hittar du under "Fästning av framhjulet till gaffeln".

 Viktigt: Kontrollera att hjulets axel sitter ordentligt i gaffelklykorna när du monterar framhjulet!

 Tips: Kontrollera att skivbromsen är centrerad mellan bromsklossarna och att den roterar fritt! Svaga slitljud är fullt normala. Bromsklossarna anpassar sig efter ca. 30 inbromsningar (bild 10). Se vid behov instruktionerna om bromsokets justering.

 Viktigt: Kontrollera att framhjulet roterar fritt. Hjulet är fel monterat om det inte roterar obesvärat, eller om det gnider hårt mot bromsklossarna.

2) *Cyklar med mekaniska fölgbromsar*

- Vänd cykeln upp och ned eller fäst den i en serviceställning.
- Montera framhjulet på gaffeln så att hjulet roterar åt rätt håll (bild 11). Om framhjulet är försedd med en navdynamo, kontrollera att dess anslutning är på samma sida som kontakten.

(Bild 11) Kom ihåg att brickorna på axeln ska ligga mellan gaffelklykorna och låsmuttrarna!

 Viktigt: Kontrollera att hjulets axel sitter ordentligt i gaffelklykorna när du monterar framhjulet!

- Spänn framhjulets snabbkopplings låsspak – mer information hittar du under "Fästning av framhjulet till gaffeln".
- Kläm ihop V-bromsens armar så att bromsklossarna tar emot fälgens bromsytta.
- Träd med andra handen bromsvajerns rör in i skåran i bromsarmen. (Bilder 12-14)
- Dra gummiskyddet in i skåran i vajerns rör.

Viktigt: Kontrollera att framhjulet är rätt centrerat och att det roterar fritt.

(Bild 12)

(Bild 13)

(Bild 14)

Fästning av framhjulet till gaffeln

1) Fästning av hjulet med snabbkoppling

- Se till att snabbkopplingen är rätt hopsatt om den har löst sittande delar.
- Spänn snabbkopplingen genom att vrida muttern medsols. Vänd spaken mot ramen så att den pekar uppåt.

Observera: När du spänner snabbkopplingens spak A måste du känna av kraftigt motstånd ungefär halvvägs. I annat fall måste du justera mutter B en smula till. (Se sida 9, bild 3)

(Bild 15) Spänn snabbkopplingen genom att skruva på den och sedan med spaken.

Observera: När snabbkopplingen är rätt åtdragen, ska ordet "Close" kunna läsas.

Tips: Använd vid behov ett buntband runt gaffeln och snabbkopplingen för att förebygga vandalism.

2) Fästning av framhjulet med en genomgående axel

- Om din cykel är försedd med en axel med gängor, ska muttrarna spännas med en 15mm ringnyckel medsols. (Bild 16)

(Bild 16) Spänn muttrarna hårt medan hjulet sitter stadigt på plats i gaffelklykorna.

(Bild 17) Anslut navdynamons kontakt.

Viktigt: Se till att navdynamons elanslutning och kontakten ligger på gaffelns högra sida.

Ekrar och navar

Kontrollera att fram- och bakfälgarna är raka i både sidled och höjdlid, eftersom en eventuell avvikelser påverkar köregenskaperna och cykelns stabilitet, och utgör därmed en säkerhetsrisk. Om fälgen är över 2 mm sned, kontakta försäljaren eller en cykelverkstad. Endast en yrkesmekaniker kan rätta ut en sned fälg.

Kontrollera även att ekrarna är rätt spända genom att klämma ihop korsande ekrar. En lös eker kan spännas med en ekernyckel, men kontakta en professionell cykelverkstad om du är osäker. Obs! Spänning av en enskild eker kan förvräda fälgen! Kontrollera även att navarnas muttrar är spända och spänn dem vid behov.

Fästning och justering av styret

Ett styre som har justerats till rätt höjd är en förutsättning för en säker och bekväm körställning. Vänd styret till en ställning där dina handleder ligger i en så naturlig ställning som möjligt.

Styrets rätta höjd är i stadstrafik på ungefär samma höjd som sadeln.

1) *A-Head-styrstam*

- Använd ett flerk Funktionsverktyg eller en separat insexnyckel och lossa på styrstammens skruvar som spänner styrstammen runt gaffelns centerrör. (Bild 18)
- Vänd styret så att det är i en rak vinkel mot ramen.

(Bild 18) Lossa på styrstammens skruvar

(Bild 19) Dra lätt åt!

- Styrlagret är färdigt monterat, men toppskruven (som pressar styrstammen mot gaffelröret) kan lossna när du rör på styrstammen. Kontrollera att inget glapp återstår i styrlagret. Spänn topp skruven lätt. **En alltför våldsam åtdragning kan söndra lagren!!** (Bild 19)
- Spänn styrstammens skruvar. (Bild 20)

(Bild 20)

(Bild 21)

- Lossa skruvarna på styrstammens lock. (Bild 21)
- Justera styret till önskad ställning: centrera styret och ställ in rätt vinkel.
- När du har justerat styret kan du spänna skruvarna växelvis. (Bild 21)

Viktigt: Se till att styret alltid sitter rakt och att det är centrerat på styrstammen.

Viktigt: Se till att styrstammen skruvar har dragits åt växelvis och att alla skruvar sitter lika hårt. Styret ska vara centrerat till styrstammen och styrstammens lock ska sitta rakt och hårt åtdraget.

Tips: Styrstammens höjd kan justeras genom att ta bort eller lägga till hylsor eller genom att vända styrstammen upp och ned. Om du tar bort hylsor under styrstammen, ska de flyttas till ovanför styrstammen innan den slutgiltigt späns.

2) Standardstyrstam

Den klassiska standardstyrstammens höjd kan justeras på följande vis:

- Lossa på skruven på toppen av styrstammen genom att vrida den några varv motsols. Skruvhuvudet kan sitta dolt under en skyddsplugg. Om styrstammen inte lossnar då du lossar på skruven, kan du knacka lätt på styrstammen med en hammare för att lossa styrstammen.
- Justera styrstammen till rätt höjd. Var dock varse om att styrstammens maxhöjdmärkning inte får synas!
- Spänn styrstammen på plats tillräckligt hårt genom att dra åt skruven medsols. Kontrollera innan du helt drar åt skruven att styrstammen och framhjulet är riktade åt samma håll. Testa till slut att styrstammen är ordentligt spänd genom att klämma framhjulet mellan dina ben och vrida styret kraftigt åt sidorna, styret får inte då vridas.

(Bild 22)

(Bild 23)

- Om din cykel är försedd med en standardstyrstam, börja då med att lossa på skruven på toppen av styrstammen och skjut styrstammen in i gaffelröret. (Bild 22)
- Vänd styret så att det är i en rät vinkel mot ramen.
- Spänn skruven hårt. (Bild 23)

Montering av sadel

- Skjut sadelstolpen in i sadelröret och ställ in sadeln till önskad höjd. Spänn skruven (/snabbkopplingen) (Bild 24)

Viktigt: Se till att sadelstolpen ligger tillräckligt långt inuti sadelröret. Du hittar en markering på sadelstolpen som visar sadelns högsta tillåtna position. Försummelse av dessa instruktioner kan leda till skador på egendom eller olyckor!

Det är viktigt ur en säkerhets- och bekvämlighetssynvinkel att sadeln sitter på rätt höjd. När du sitter på sadeln, ska din häls med nöd och näppe nå pedalen i dess lägsta position.

När du cyklar normalt med fotens trampdyna på pedalen, ska ditt knä vara något böjt när pedalen är i dess lägsta position. Du kan även justera sadelns vinkel genom att lossa på skruven som finns under sadeln, ställa sadeln i önskad vinkel och sedan spänna skruven.

Sadelns vinkel och avstånd längdvis kan justeras på sadelklämman, som kan vara en insexbult eller mutter. Dra ordentligt åt skruven eller muttern efter att du har justerat sadeln, så att sadeln inte rör på sig om du t.ex. cyklar på ojämn mark.

Kontrollera att sadelns alla skruvar är hårt åtdragna och att sadelstolpen inte har höjts över markeringen. Markeringen finns ca. 50-100 mm från sadelstolpens nedre kant. Sadelstolpen ska vara innanför sadelröret minst så mycket.

Tips: Kontrollera rätt spänningsmoment för skruvarna på sadelstolpens band.

Tips: Smörj den del av sadelstolpen som inte kommer att synas med ett passligt smörjmedel, t.ex. vaselin, före montering.

(Kuva 24)

Montering av pedaler

Var medveten om att många cyklar levereras utan pedaler, eftersom cyklister ofta vill anpassa pedalerna enligt eget behov. Om din cykel levereras utan pedaler, måste du beställa dem skilt.

- Ta ut pedalerna ur dess låda, om de ingår i beställningen.
- Smörj pedalernas gängor med vaselin före montering.
- Du känner igen höger pedal på markeringen R (Bild 25). Montera den på höger vev medsols. (Bild 26)
- Montera vänster pedal motsols på vänster vev.
- Spänn bägge pedal med en 15 mm nyckel (bild 27) och kontrollera pedalernas spändhet efter att du har cyklat några kilometer.

(Bild 25) Montering av höger pedal

(Bild 26)

(Bild 27) Spänn pedalen

Tips! Höger pedal monteras på höger vev, och höger vev är alltid på samma sida som framdrevet.

Observera: Om du inte uppmärksammar pedalernas L och R -markeringar och lyckas skruva fast pedalerna en bit på vevarna tills de kör fast, skadas gängorna i allmänhet på veven. Vevskador som har uppstått av felaktig montering täcks inte av garantin.

Stänkskydd och tillbehör

Kontrollera att stänkskydden och andra möjliga tillbehör är korrekt monterade. Spänn muttarna och skruvarna vid behov. Se även till att stänkskydden sitter rakt jämfört med däck och ramen och inte gnider mot däck medan du cyklar.

Växlar

Växelreglagen

Det finns två olika typer av växelreglage, reglage med spak och vridreglage. Reglage med spak är försedda med en eller två spakar. De monteras ovanför eller under styret. På landsvägscyklar finner man även tvåfunktionsreglage som kombinerar växel- och bromsreglagen.

Vridreglage (grip-/revoshift) växlas med en roterande rörelse och monteras vid handtagen på styret. Bakväxelreglaget monteras på höger sida av styret, och framväxelreglaget på vänster sida. Växelreglagen är oftast försedda med ett display som visar den aktuella växeln.

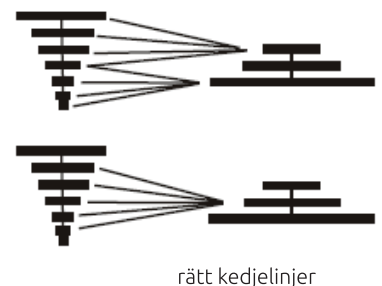
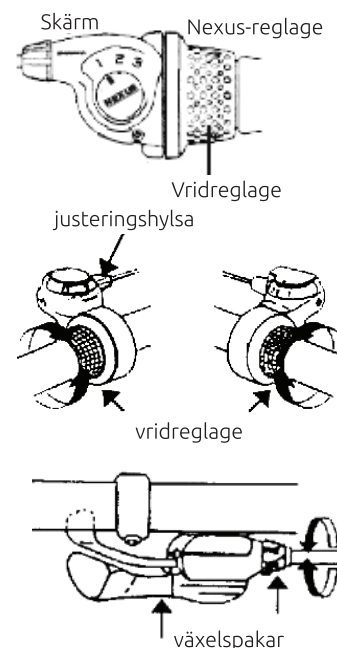
Det finns även två olika typer av bakväxlar; rammonterade växlar och navväxlar. I navväxlar har växelmekanismen byggts in i baknaven. Navväxlar är väl skyddade mot väder och vind och kräver därmed inte lika mycket underhåll som rammonterade växlar. Även användningen av olika typer av växlar skiljer sig. När du växlar en rammonterad växel måste du trampa samtidigt för att kedjan ska kunna flytta sig från ett drev till ett annat. När du växlar med en navväxel behöver du inte trampa.

Växlarna ska justeras i samband med ibruktagningen, och på grund av att vajern sträcker sig, behöver växlarna periodisk finjustering. Du kan justera vajerns längd med justeringshylsan i växelreglaget. Vrid justeringshylsan ett fjärdedels varv i taget och kontrollera växelns funktion.

Om din cykel är försedd med rammonterade växlar, är det viktigt att hålla fram- och bakväxeln samt kassetterna rena. Särskilt mountainbikes blir lätt smutsiga, och därför ska växlarnas delar regelbundet rengöras och smörjas.

 Viktigt! Uppmärksamma rätt kedjelinje när du använder växlar.

Kedjan får inte flyttas så att den samtidigt ligger på det största fram- och bakdrevet eller det minsta fram- och bakdrevet. I detta fallet utsätts kedjan för kraftig girning, som kan bryta kedjan eller skada dreven, och leda till att du tappar kontrollen över cykeln.

Framväxeln

Kontrollera att framväxeln är rätt fastsatt innan du justerar den. Se till att kedjeledaren och framdreven ligger på samma linje. Mellanrummet mellan kedjeledaren och det största drevet ska vara ca. 1 – 3 mm. Justera framväxeln i höjdled vid behov.

Framväxeln är försedd med justeringskruvar som är markerade L och H. Med skruvarna justerar du framväxelns kedjeledare.

L (low) – skruven justerar kedjeledaren inåt.

H (high) – skruven justerar kedjeledaren utåt.

Viktigt! Om du inte lyckas justera växlarna rätt, kontakta en professionell cykelverkstad. Om du cyklar med dåligt justerade växlar kan du skada kedjan och drevet och mista kontrollen över cykeln.

Justering av framväxeln

Växla om så att kedjan ligger på det minsta drevet framtill och det största drevet baktill. Justera mellanrummet mellan kedjeledarens inre kant och kedjan till ca. 1 mm med L-skruven.

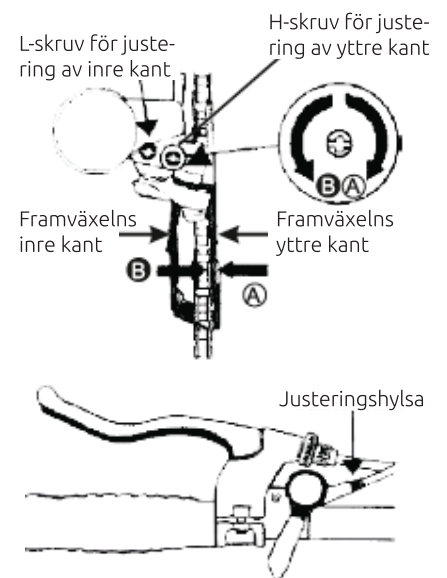
Observera! Kedjeledaren får inte vidröra kedjan.

Växla om så att kedjan sitter på det största framdrevet och det minsta bakdrevet. Justera mellanrummet mellan kedjeledarens yttre kant och kedjan till ca. 1 mm med H-skruven.

Observera! Kedjeledaren får inte vidröra kedjan.

Vajern sträcker ut sig något vid användning. Växelvajerns spändhet kan justeras med justeringsshylsan i växelreglaget.

Bakväxeln

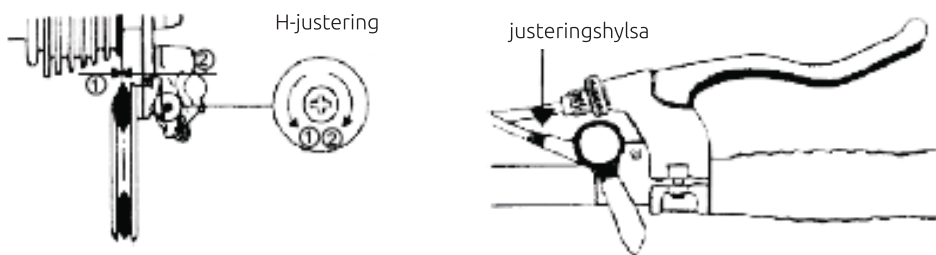
Innan du justerar bakväxeln, kontrollera att den är rätt monterad och att växelvajern kan röra sig ohindrad. Bakväxeln är försedd med justeringskruvar som är markerade L och H. Med skruvarna justerar du bakväxelns rörelse i sidled. Växelvajerns längd kan också justeras med justeringshylsorna i bakväxeln och i växelreglaget.

Justering av bakväxeln

Växla om så att kedjan ligger på det minsta drevet baktill och det största drevet framtill. Använd H-skruven för att justera bakväxelns översta trissa så att den ligger exakt under det minsta bakdrevets yttre kant.

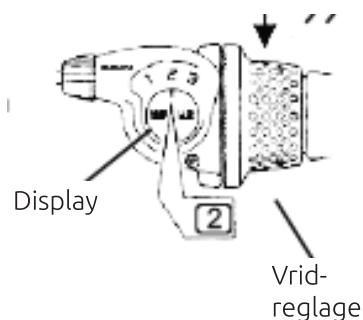
Växla om så att kedjan ligger på det minsta drevet framtill och det största drevet baktill. Använd H-skruven för att justera bakväxelns översta trissa så att den ligger direkt under det största bakdrevet.

Med bakväxelns justeringshylsa kan du finjustera kedjans överföring. Växla om ett drev i taget och kontrollera att styrtrissan ligger direkt under drevet. Om cykelns växlar inte fungerar rätt, kan du be en cykelverkstad kontrollera att bakväxelns växelöra är rakt. Ett förvridet växelöra kan leda till att bakväxeln träffar ekrarna, och detta kan leda till skada på cykeln eller till att du förlorar kontrollen över cykeln.

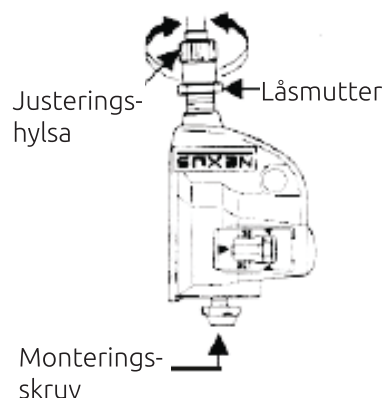
Shimano nexus -navväxlar

Shimano Nexus -navväxlar finns med 3 och 7 växlar. De är oftast försedda med fotbroms, men även trumbromsar och fälgbromsar förekommer. Nexus-navväxlarnas mekanism är inbyggd i baknaven och är därför väl skyddad mot smuts och damm. Nexus-navar är nästa servicefria, och vi rekommenderar att en professionell cykelverkstad underhåller dem ifall de behöver service.

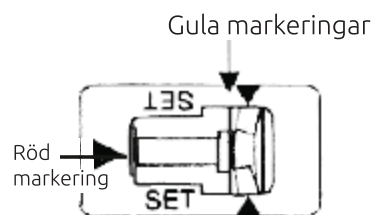
Nexus -3

Börja justeringen genom att manövrera växeln till 2 med vridreglaget. Öppna justeringshylsans låsmutter. Vrid justeringshylsan i växelreglaget tills den röda markeringen på tryckstangen ligger precis vid pilen. Du kan även justera växeln genom att vrida på justeringshylsan tills den gula/röda markeringen ligger mellan de gula strecken. Kontrollera växelns funktion genom att växla mellan den minsta och den högsta växeln några gånger. Spänn till slut justeringshylsans låsmutter.

Om du tar loss bakhjulet t.ex. för att byta slang eller för att räta ut fälgen, ska inte växelvajern tas loss, utan istället tas hela växelklockan loss med vajern monterad. Öppna växelns monterings-skruv och dra hela växelklockan med vajer från bakaxeln.

Viktigt! Inuti växelklockan finns en löst sittande tryckstång. Se till att den inte faller av då du tar loss växelklockan. Öppna sedan bromsarmens monterings-skruv och hjulets monterings-skrudar och ta loss bakhjulet. När du monterar hjulet, skjut växelklockan på bakaxeln så att axelns ända ligger vid pilen i växelklockan. Se även till att tryckstangen är inuti växelklockan. Centrera hjulet mitt i bakgaffeln.

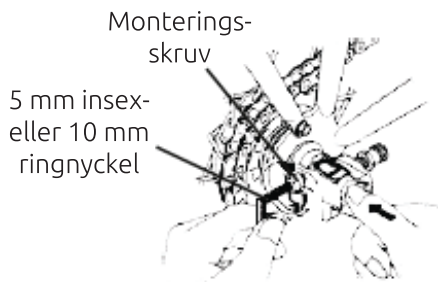
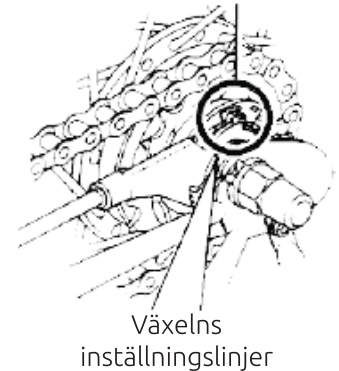
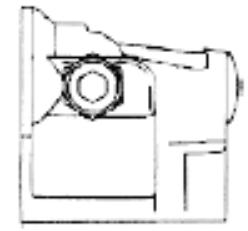
Viktigt! Fäst bromsarmen och dra åt hjulets muttrar ordentligt. Kontrollera växelns funktion och justera vid behov.

Shimano NEXUS 7 och 8 -navväxel

Börja med att ställa in växel 4 på din 7- eller 8-växlars cykel. Kontrollera att de gula inställningslinjerna på kassettenhetens fäste och trissan är inpassade med varandra. Inställningslinjerna finns på under- och översidan av kassettenheten. Rätt inställda ska de ligga vid varann.

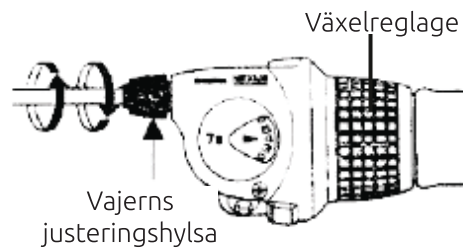
Ställ vid behov in linjerna med justeringshylsan i växelreglaget. Kontrollera resultatet genom att växla upp till högsta växel och ned till minsta växel några gånger och kontrollera att linjerna fortfarande är inpassade.

Inställningslinjerna
uppifrån

Monterings-
skruv

5 mm insex-
eller 10 mm
ringnyckel

Växelreglage

Vajerns
justeringshylsa

Gör så här när du tar loss bakhjulet t.ex. för att byta slang eller rätta ut fälgen:

1. Ställ in växelreglaget på 1.

Viktigt! Notera hur växelvajern är monterad innan du tar loss den. Om vajern monteras fel kan den fastna mellan växelkassetterna.

2. För kassettenhetsanslutningsskiva bakåt och lösgör växelvajern. Öppna därefter bromsens fästbult och hjulets fästmuttrar och lösgör bakhjulet. Centrera hjulet i bakgaffeln då du sätter det på plats.
3. Spänn hjulets fästmuttrar och bromsens fästbult.
4. För kassettenhetsanslutningsskiva bakåt och placera vajern i vajerhållaren.
5. Kontrollera växelns funktion och justera den vid behov.

Viktigt! Fäst bromsen och spänn hjulets fästmuttrar omsorgsfullt.

Bromsar

- Bromsa inte alltför kraftigt eller plötsligt. Du kan mista kontrollen över cykeln och falla.
- Lär dig komma ihåg vilket bromsreglage styr frambromsen (vänster) och vilket reglage bakbromsen (höger).
- Flytta din kroppsvikt bakåt när du bromsar, för att minska din kroppsmassas påverkan.
- Underhåll bromsarna aktivt och justera bromsarna vid behov eller för cykeln till en verkstad för justering. Om bromsklossarna har slitits ut, ska de bytas i tid. Du kan även ta in cykeln till en cykelverkstad.
- Kontrollera alltid innan du cyklar att strömbrytningen till en eventuell cykelmotor fungerar

när du bromsar.

- Kom ihåg att bromssträckan blir avsevärt längre vid halt före.

Mer information om bromsarna får du hos en cykelaffär eller av tillverkaren.

Inspektera tidvis skivbromsarnas, bromsokens, pedalernas och bakaxelns fastsättning, och se till att ingen av dessa har blivit lös. Spänn i varje fall inte alltför mycket, då gängorna kan gå sönder.

Om spaken på en hydraulisk broms kan tryckas in helt utan märkbart motstånd, måste bromsen luftas. Ta in cykeln till vilken som helst cykelverkstad. Din och dina medmänniskors säkerhet kräver att bromsarna justeras och sköts av en professionell mekaniker.

Nya cyklar är ofta utrustade med antingen "V"- eller skivbromsar. Cyklar med navväxel har även en normal fotbroms. "V"- och skivbromsar är mycket effektiva och dess användning kräver inte mycket kraft. Därför används oftast bromsreglage som kan användas med två eller tre fingrar.

V-bromsar

"V"-bromsen ger effektiv inbromsning med liten kraft. Det lönar sig därför att öva inbromsning, framförallt med frambromsen.

Vid justering av en "v"-broms skall det finnas ett fritt mellanrum om minst 39 mm vid vajerns skyddsgummi. Tryck bromsklossarna mot fälgen och mät avståndet. Avståndet ändras genom att byta plats mellan bitarna "B" (6 och 3 mm) på bromsklossens axel.

Justera bromsklossarna så att de helt vidrör fälgkanten. Lämna ett mellanrum på 1 millimeter mellan bromsklossen och däcket. Kontrollera att bromsklossarna är monterade åt rätt håll i förhållande till hjulets rotationsriktning.

Öppna vajerns spännskruv i ändan på bromsarmen och justera bromsklossarna så att de ligger 1-2 mm från fälgen.

Kontrollera att fälgen är mitt i gaffeln innan du centrerar bromsklossarna. Bromsjusteringen försvåras om fälgen skevar. En skevande fälg skall riktas.

Genom att vrida på bromsarmarnas fjäderskruvar kan bromsklossarna centreras så att de vidrör fälgen samtidigt.

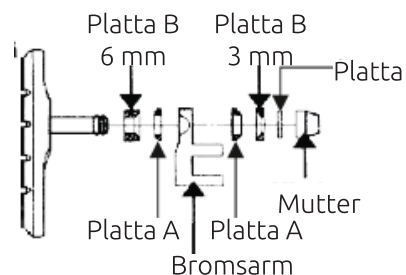
Skivbromssystem (vajer)

Montering av bromsskivan

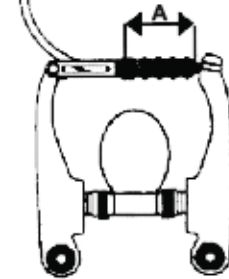
Montera bromsskivan och bromsskivans spännskiva på navet och spänn därefter bromsskivans fästbultar enligt figur 1.

Vrid bromsskivan medsols enligt figur 2. Spänn samtidigt bromsskivans enligt ordningsföljen i figuren.

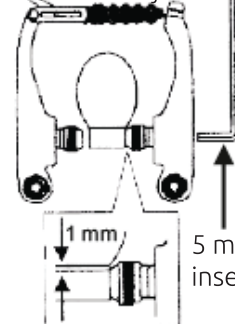
För spännskivans kanter över bultarna med hjälp av en skruvmejsel eller motsvarande verktyg enligt figur 3.

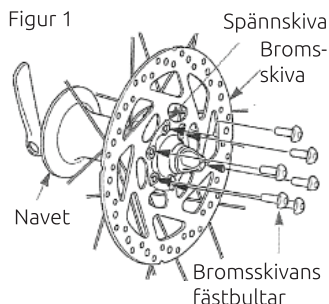
styrkabel för vajer
minst 39 mm

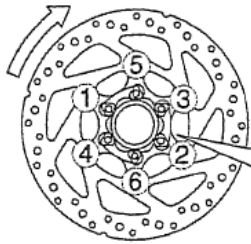
skyddsgummi
för vajern

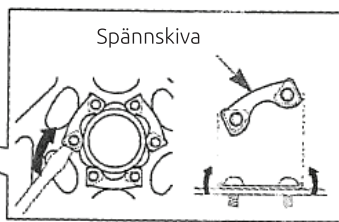
Figur 1

Figur 2

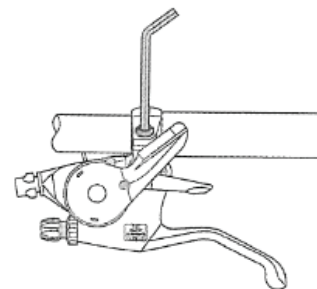

Figur 3

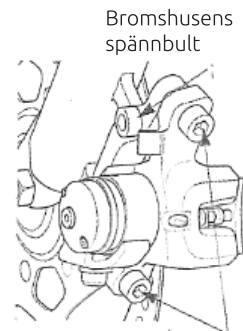
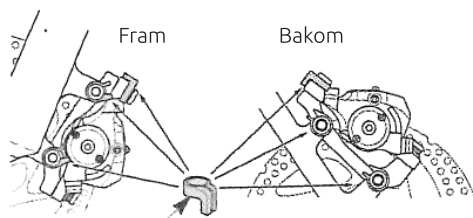
Montering av bromshandtag

Använd en 5 mm insexnyckel (medföljer inte).

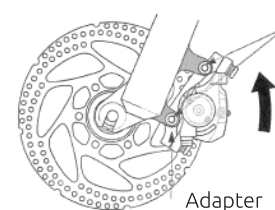
Montering av bromshus

1. Montera skivan, lös bromshusens fästbultar och montera husen på ramen så, att de fungerar jämnt på höger och vänster sida om skivan. Förhindra att bultarna löser sig upp genom att montera säkringsstycken på tre av bultarna enligt figuren.

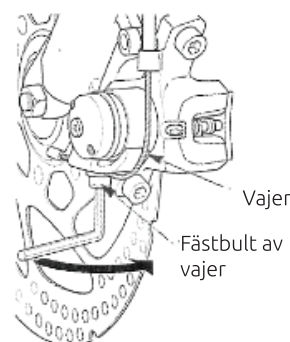
Bromshusens spännbult

Bromshusens spännbult

Adapter

2. Vrid adaptern motsols och spänn samtidigt bromshusets spännbult.
3. Montering av vajern: montera bromsvajern enligt figuren och spänn sedan vajerns fästbult.
4. Tryck in bromshandtaget och justera bromshuset i rätt läge. Spänn bromshusets fästbultar.
5. Lösgör bromsklossens justerskruv två klick.
6. Tryck in bromshandtaget ungefär 10 gånger tills det når gummit. Kontrollera att alla delar är i rätt läge. Bromsklossarna får inte gnida mot bromsskivan då hjulet snurrar.
7. Förkorta vid behov vajern med vajerns justerbult.

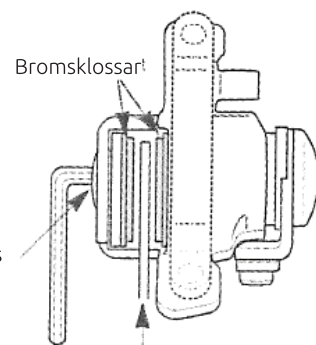
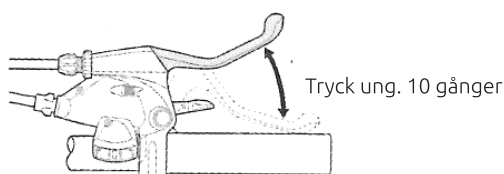
Vajer

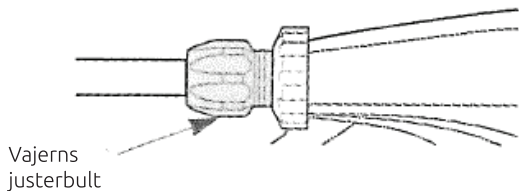
Fästbult av vajer

Bromsklossart

Bromsklossens justerskruv

Bromsskiva

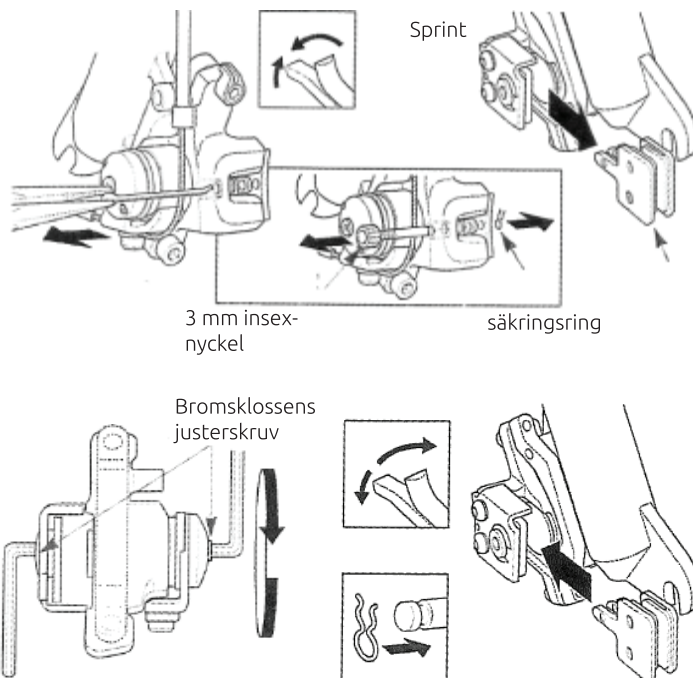

Byte av bromsklossar

Byt bromsklossarna då de slitits ned till 0,5 mm.

1. Avlägsna skivan från gaffeln och lösgör bromsklossarna enligt figuren.
2. Lös bromsklossens justerskruvar och vajerns justerbultar i bromshandtaget genom att vrida dem mot- eller medsols.
3. Montera de nya bromsklossarna. Böj upp sprinten. Glöm inte att samtidigt montera säkringsringen. Spänn bromsklossens justerskruv så, att spalten mellan bromsklossen och bromsskivan är 0,2 – 0,4 mm.
4. Kontrollera att bromsklossarna inte gnider mot bromsskivan och att bromsen fungerar klanderfritt då du trycker in bromshandtaget.

Skivbroms (hydraulisk)

Ta in cykeln för service till en cykelverkstad eller följ bromstillverkarens serviceinstruktioner.

Fotbroms

Om din cykel är utrustad med en fotbroms som aktiveras då du trampar bakåt.

Innan du börjar cykla i allmän trafik, öva på att använda bromsen så att du klarar av att stanna din cykel säkert även i nödfall. Öva på ett lugnt område som är avstängt för annan trafik. Öva på att använda bromsen effektivt, men utan att hjulen låser sig.

Se till att kedjan är tillräckligt spänd, så att din fot inte roterar över ett halvt varv motsols när du bromsar.

En fotbroms som är inbyggd i baknavet behöver oftast inte service eller justering under en enskild cykelsäsong. Efter säsongens slut, i samband med cykelns årliga service, demonterar cykelverkstaden baknavet inklusive bromsen, och rengör och smörjer den. Om du upptäcker att fotbromsen inte fungerar normalt eller om bromsen lätt låser sig när du bromsar, kräver navet en inspektion. Kontakta då en cykelverkstad.

Fjädring

Fjädringen ökar bekvämligheten och säkerheten på en cykel. Då du cyklar i krävande terräng fjädrar endast hjulen uppåt och nedåt, vilket förbättrar greppet.

Observera: Läs fjädringens bruksanvisning noga, eftersom olika typer av fjädring skiljer sig markant. Allmän information:

- Justering av fjädringens spändhet/förspänning: Cykelns fjädring ska justeras enligt cyklistens vikt. Tyngre cyklister behöver en hårdare fjädring, medan en mjukare fjädring räcker för en lättare cyklist.
- Framgafflar med elastomerfjädring eller spiralfjädring kan justeras med reglaget på gaffelns topp.
- Radikala förändringar på fjädringen (över gränsvärdena) kräver ofta att fjädringen byts ut.
- På fjädrande framgafflar med luftfjädring och på bakstötdämpare justeras fjädringens hårdhet/förspänning genom att ändra på trycket.
- På bakstötdämparen kan du justera förspänningen genom att spänna eller lossa på spiralfjädern eller genom att montera en hårdare eller mjukare fjäder.
- Dämpningen går oftast att justera på fjädrande framgafflar och bakstötdämpare. Justeringen påverkar den fart som fjädern pressas ihop med, samt den kraft som behövs för att komprimera fjädern. En alltför mjuk fjädring kan lätt bottna och i värsta fall kasta föraren av cykeln. En alltför kraftig dämpning reagerar dåligt på ojämnheter, och är därför oönskad. Om gaffeln eller stötdämparen är utrustad med justering av retur dämpning, påverkar denna hastigheten som fjädern återgår till sin ursprungliga längd med, efter att den har komprimerats.
- Fjädringen kräver regelbunden service, liksom cykelns övriga delar. Kontakta en cykelverkstad.

Elsystem och elmotor

Separata instruktioner för elsystemet och elmotorn levereras med din elassisterade cykel. Läs bruksanvisningen noggrant.

Lampor

Cyklar levereras oftast utan lampor. Inhandla en fram- och baklampa innan du cyklar i skymning eller då det är mörkt!

Varje cykel ska använda ett vitt eller ljusgult körljus när det framförs i förhållanden som påvisas i vägtrafiklagens 36 §:s 2 moment. Det är lovligt att använda flera körljus.

Cykeln ska ha ett eller flera bakåt riktade körljus som lyser med rött ljus. Ljusen får monteras sidledes avvikande från cykelns mittlinje.

Cykeln får ha ett jämnt antal riktningsindikatorer som lyser gult eller brungult. Riktningsindikatorerna skall blinka och skall monteras symmetriskt enligt cykelns mittlinje längdvis. Cykeln får även vara försedd med ett jämnt antal andra åt sidorna riktade ljus som lyser gult eller brungult.

Lamporna kan ersättas med till egenskaperna motsvarande lampor som fästs på cyklisten.

Reflexer

Kontrollera att samtliga reflexer är intakta och stadigt fastsatta. Cykeln ska vara försedd med en fram- och bakreflex samt sidoreflexer. Sidoreflexerna ska finnas på bägge sidor om cykeln framtill och baktill.

Framreflexen ska vara vit, bakreflexen röd och sidoreflexerna vita eller brungula. Även däck, som är försedda med en reflekterande yta, är CE-godkända reflexer som kan ersätta sidoreflexerna.

Fram- och bakreflexen ska befinna sig på mellan 0,30 och 1,20 meters höjd från vägen. Cykeln får vara försedd med brungula pedalreflexer.

Cykeln får även vara försedd med övriga reflexer och reflekterande material, förutsatt att de inte negativt påverkar de lagstadgade lampornas och reflexernas effekt.

Ringklocka

Ringklockan är en obligatorisk utrustning påvisad av vägtrafiklagen. Om en ringklocka inte levereras med cykeln, måste den inhandlas separat.

Det händer att medmänniskor blir irriterade då du signalerar med ringklockan, men lagen förpliktar dig att meddela om omkörning i tid då du närmar dig en fotgängare eller cyklist bakifrån. Det är omöjligt att veta om en annan person plötsligt tar ett steg åt sidan eller byter riktning, och därmed riskerar kollision.

Tips: kom ihåg att le och tacka, så förbättras allas dag!

DAGS FÖR TESTKÖRNING

Din cykel är nu redo för testkörning.

Viktigt: Innan du tar dig ut på en cykeltur, ska du kontrollera att alla skruvar och snabbkopplingar är ordentligt åtdragna. Kontrollera även att fjädningen fungerar och är tillräckligt hård, och att däcken är fullt pumpade. Däckens rätta lufttryck kan du läsa av däckens sidor.

Tips: Anteckna ditt ramnummer! Ramnumret finns i allmänhet i botten av ramen – under navet, men detta kan variera beroende på tillverkaren (sadelstolpens koppling, styrhuvudet). Vi rekommenderar att du antecknar ramnumret t.ex. på kvittot.

Viktigt: Cyklar som inte är utrustade med framljus uppfyller inte Finlands vägtrafiklags krav (10.8.2018/729). Kom ihåg att din cykel ska vara utrustad med ett vitt eller gult körljus när du cyklar då det är mörkt eller vid skymning, eller då köromständigheterna kräver det. Cykeln ska även vara utrustad med ett bakåt riktat rött ljus. Ljusen kan vid behov även fästas på cyklisten.

Observera: Läs även tillverkarens egna bruksanvisningar. På så vis får du mer detaljerad information om din cykels egenskaper och begränsningar. Informationen hittar du lättast på tillverkarens webbsida.

Inspektera cykeln

Viktigt! Innan du cyklar:

- Kontrollera att styrcammens och styrets fastsättning är ordentligt åtdragen.
- Kontrollera att alla bultar, muttrar och fastsättningar är ordentligt åtdragna. Uppmärksamma särskilt axlarnas, bromsarnas, pedalernas, framgaffelns och styrets fastsättningar.
- Kontrollera att bromsarna och bromshandtagen fungerar rätt.
- Kontrollera att däcken är intakta och att däcktrycket är passligt.
- Kontrollera att alla reflexer och lampor är på plats och att de fungerar.

Smörjning av kedjan

Kedjan bör smörjas väl. Använd kedjeolja. Smörj kedjan genom att rotera pedalerna framåt och spruta eller droppa olja på kedjan. Du hör när kedjan är tillräckligt smord när du roterar den.

Torka av kedjans yta med en tygtrasa efter att du har smort den.

En dåligt skött kedja kan slitas ut redan efter några hundra kilometer, även då dess användningstid kan vara tiodubbel då den sköts väl. Smörj kedjan varje vecka och särskilt då du har cyklat i dammig eller lerigt före. Ta loss kedjan och rengör den med avfettningssämne.

Cykelkedjor som är fastsatta med nit kan du kapa av med en speciell kedjebrytare, som du kan inhandla hos din cykelåterförsäljare. Vrid kedjebrytaren så långt att du kan kapa kedjan. Om stiftet trillar ut, är det nästan omöjligt att sätta tillbaka det.

Kedjor med kedjelås går i allmänhet att öppna utan verktyg.

Tvätta kedjan med hett vatten och torka den omsorgsfullt. Smörj kedjan genom att doppa den i olja eller på annat sätt olja den genomgående, och torka bort överflödig olja. Montera kedjan och sätt ihop den med kedjebrytaren eller ett kedjelås.

Om din cykelkedja lätt blir lös och hoppar av drevet och det inte hjälper att justera växlarna, kontakta en cykelverkstad och be dem byta de utslitna delarna.

Varning! När du smörjer kedjan eller en fjädrande framgaffel, se till att du inte stänger olja på bromsarna. Om olja ändå skvättas på bromsarna, ska bromsklossarna och bromsskivan rengöras ordentligt med avfettningsmedel. Om du inte själv lyckas rengöra bromsarna, rekommenderar vi att cykeln tas in hos en cykelverkstad. Oljiga bromsar mister sin bromsningseffekt helt och hållet och kan orsaka farosituationer. Samma varning gäller även cyklar med fölgbroms. Tvätta bromsytorna noggrant.

Kullagren

Vev-, nav- och styrlagren är fabriksmorda, och behöver inte smörjas under det första användningsåret. Lagrens glapp bör dock justeras efter de första kilometerna. Styrlagret är rätt justerat när styret rör sig smidigt utan motstånd, och du inte märker något glapp i lagret. Navlagren är rätt justerade när hjulet roterar lätt, och inget glapp känns när du vickar hjulet sidledes fram och tillbaka. Vevlagren är rätt justerade när pedalerna roterar lätt, och inget glapp kan avkännas när du vickar på vevarmarna i sidled. Om du är osäker om hur lagren justeras, kan du kontakta en cykelverkstad.

Ta loss och sätta fast hjulen

Ta loss bromsarmen innan du lossar på bakhjulet.

Axlar med mutterfastsättning

Du kan underlätta lossningen av hjulet genom att vända cykeln upp och ned och ställa den på styret och sadeln. Skydda handtagen och sadeln innan du vänder på cykeln. Hjul med mutterfastsättning lossas genom att muttrarna i axelns ändor lossas med en passlig skiftnyckel. Muttrarna lossas genom att vrida dem motsols.

Se till att axeln lägger sig i botten av oket i ramen eller framgaffeln när du monterar fram- eller bakhjulet, innan du spänner axelmuttrarna.

Justera kedjan så att den kan lyftas ca. 10 mm när du drar den uppåt. Om din cykel är utrustad med fotbroms, ska bromsjärnet fästas löst innan du spänner axelmuttrarna. Spänn bromsjärnet slutgiltigt efter att axelmuttrarna har spänts. Kontrollera att eventuella brickor lägger sig under muttrarna! Spänn muttrarna turvis medsols tills de är tillräckligt åtdragna. Kontrollera att hjulet sitter rakt, mitt i gaffeln.

Fälgar, ekrar och däck

Kontrollera regelbundet att ekrarna är rätt åtdragna, och att fälgarna är raka och rena. En förvriden eller smutsig fälg påverkar körbarheten och stabiliteten, och är därför en säkerhetsrisk.

Se upp att du inte spiller olja på fälgen när du smörjer kedjan. Rengör fälgarna med en torr trasa eller med vatten och rengöringsmedel.

Kontrollera ekrarna varje vecka, eftersom de blir lösa med användning, och de kan behöva spännas. Du kan själv försiktigt spänna en lös eker med en ekernyckel. Var aktsam att du inte spänner ekern för hårt för att undvika att fälgen vrids. Var varse om att ekern spänns när du vrider nippeln motsols, och lossas när du vrider nippeln medsols. OBS! En bruten eker ska omedelbart bytas ut, kör inte med en defekt cykel! Kontrollera också regelbundet att navmuttrarna och axlarna är rätt åtdragna.

Fälgen kan ta skada och förvridas av ett plötsligt slag, t.ex. om du kör på ett hinder. Det krävs professionell kunskap att räta ut en bucklig fälg, så kontakta vid behov en cykelverkstad.

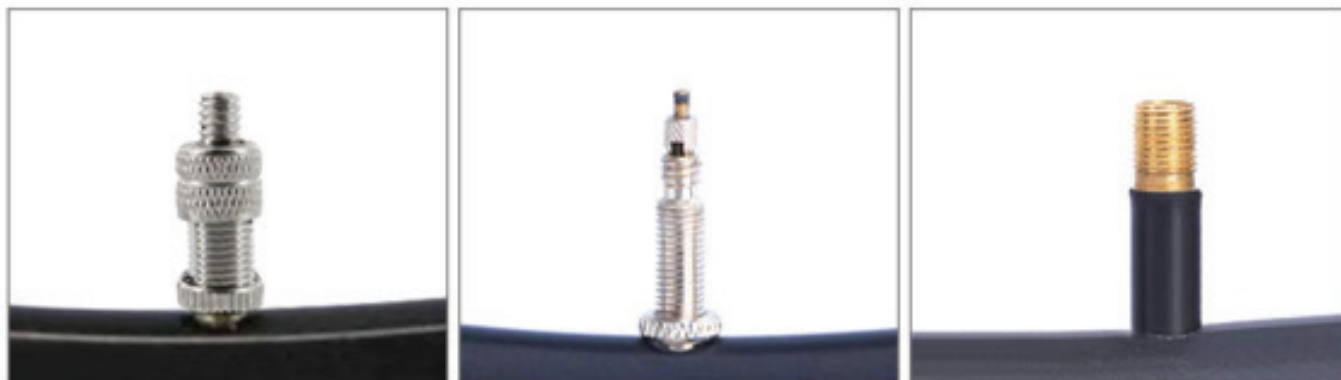
Kontrollera också däcktrycket med jämna mellanrum. Ett alldeles för lågt däcktryck sliter snabbt ut däcken, utsätter innerslangen för punktering när fälgen tränger sig igenom däcket om du krockar med ett hinder, och gör det tyngre att cykla. Förvara inte cykeln i direkt solljus för att undvika att solljusets UV-strålning gör gummit i däcket skört. Byt däcket om däckmönstret har slitits eller om sprickor uppstår i däckets sidor. En punkterad innerslang kan du lappa själv, och du kan också byta både däcket och innerslangen. Om du inte har erfarenhet av detta rekommenderar vi att du ber om hjälp av någon mer erfaren cykelmekaniker. Använd gärna däckjärn av plast när du tar loss däcket. Du behöver två däckjärn. Passliga däckjärn kan du köpa i de flesta affärer som säljer cykeldelar och -tillbehör. Använd inte vassa verktyg, då de kan skada däcket eller fälgen.

Kontrollera att däcken sitter rakt på fälgarna. Det får inte förekomma märkbara kast i höjddled eller sidled när du roterar på hjulet. Kontrollera däcktrycket. Däcken ska vara fyllda så att du med nöd och näppe kan trycka in däcket med ett kraftigt tryck. Om du har en cykelpump med lufttrycksmätare kan du kontrollera riktvärdet på däckets sida. Ett allmänt däcktryck för cyklar som används i allmän körning är ca. 3 bar.

Innerslangarnas ventiler

Cyklar kan vara utrustade med tre olika typer av ventil: Dunlop, Presta eller Schrader, dvs. bilventil. Du kan tömma innerslangen genom att trycka in stiftet i ventilens mitt eller genom att lossa ventilens inre med en specialnyckel.

Kontrollera att din cykelpump passar ventilerna på din cykel. Många pumpar passar olika ventiler, och kan vara försedda med ett tvådelat ventilhuvud eller ventilhuvudet kan monteras på två olika sätt, så att de passar antingen en bilventil eller tävlings-/snabbventil.

Dunlop

Presta

Schrader

Lossning av däck från fälg

1. Ta loss hjulet. Om du endast vill lappa innerslangen, behöver inte hjulet nödvändigtvis tas loss, men det underlättar jobbet.
2. Töm däckets. Tömningen sker antingen genom att trycka in mittstiftet (Schrader), genom att lossa på stiftet och sedan trycka in det (Presta) eller genom att lossa på ventilens inre genom att skruva upp ventilmuttern (Dunlop).
3. Ta loss den eventuella låsmuttern vid ventilens fot.
4. Tryck in däckets kant mot mitten av fälgen längs med hela dess omkrets.
5. Kläm däckjärnet försiktigt mellan fälgen och däckets kant på motsatt sida av ventilen och vänd däckets kant över fälgens kant. Låt inte innerslangen hamna i kläm mellan däckjärnet och fälgen eller däckets kant. Bänd däckets kant över fälgens kant längs med hela däckets omkrets med däckjärnen.
6. När däckets ena kant ligger helt utanför fälgen kan du ta loss innerslangen och byta eller lappa den enligt instruktionerna i reparationskitet. Om du inte hittar hålet, kan du pumpa luft i slangen och hålla den under vatten. Bubblorna som stiger till ytan visar punkteringsstället. Inspektera hela slangen, eftersom det kan finnas flera punkteringsställen. Kontrollera också däckets kant och ta bort eventuella vassa föremål som kan ha orsakat punkteringen.
7. Däckets kant kan du dra loss från fälgen.

Montera däckets kant på fälgen

1. Inspektera fälgbandet innan du sätter innerslangen på fälgen. Fälgbandet skyddar innerslangen mot att skav mot nipplarna, och därför är det viktigt att byta ut ett trasigt band.
2. Placera däckets ena kant över kanten på fälgen och bänd runt däckets hela omkrets.

3. Skjut innerslangens ventil genom hålet i fälgen. Om slangen är försedd med en löstagbar ventil, lägg den då på plats och pumpa lite luft i slangen. Placera sedan slangen på fälgen inuti däcket. Skruva inte ännu fast låsmuttern.
4. Kontrollera att den kant på däcket som redan sitter på fälgen ligger i mitten av fälgen. Däcket går lättast att sätta på plats genom att klämma på kanten med båda händerna på motsatt sida från ventilen och samtidigt röra dig längs med båda sidorna av fälgen mot ventilen. Innerslangen ska vara såpass fylld med luft att den inte hamnar i kläm mellan fälgen och däcket, men inte så hård att den gör det svårare att montera däcket på fälgen. Du kan underlätta monteringen mot slutet genom att hålla en skvätt tvålatten mellan fälgen och däcket.
5. Tryck ventilen in i hålet i fälgen så att däcket lägger sig mot fälgens kanter och så att innerslangen inte kläms mellan däcket och fälgen. När däcket är på plats, kontrollera att ventilen sitter rakt och spänn låsmuttern. Pumpa däcket nästan fullt och kontrollera att det ligger rakt på fälgen. Däckets sida har ofta ett mönster som underlättar centrering av däcket.

Montera hjulet på cykeln och pumpa upp däcket helt.

SERVICE OCH UNDERHÅLL, UNDERHÅLLSTID-TABELL

Cykelns servicerekommendationer

Viktigt: Vi rekommenderar att du lämnar in cykeln för första service senast efter att du har cyklat 150 km. Varje cykel behöver köras in och mekaniska komponenter, t.ex. bromsarna, växlarna och lagren ska kontrolleras och vid behov justeras. Detta är gemensamt för alla cyklar. De första kilometerna kör du in cykeln, och lagren, ekrarna och fälgarna läggs på plats. Vi rekommenderar varmt att en cykelverkstad utför en första kontroll, där lagerglappen justeras och möjligtvis löst sittande ekrar och skruvar spänns.

Den första servicen är cykelns viktigaste service och garanterar också en lång livstid för cykeln.

Tips: Eftersom det är en god idé att kontrollera och underhålla cykeln regelbundet, rekommenderar vi följande serviceintervaller: Efter den första servicen ska nästa service utföras efter ca. 500km eller 6 månader, därefter efter 1000km eller ett år. Årlig service eller service med 1000 km mellanrum rekommenderas också. Om du cyklar mycket kan service behövas oftare. Be cykelverkstaden inspektera din cykel noggrant och reparera eller byta defekta delar.

Vänd dig till en cykelverkstad även då slitdelar ska bytas, t.ex. kedjan, drev eller bromsklossar, eller om lagren måste inspekteras och smörjas samt spännas eller ekrarna behöver bytas.

Använd alltid en professionell cykelverkstad om din kunskap eller dina verktyg är bristfälliga.

Brister på cykeln ska åtgärdas genast för att minska risken för ytterligare skador på cykeln.

Underhåll cykeln regelbundet:

- Den första serviceinspektionen efter att du har cyklat 100-150 km.
- Säsongservice antingen före eller efter säsongen. Säsongservice behöver utföras en gång per

säsong.

- Om cykeln används året runt rekommenderas säsongservice både på våren och på hösten.
- Service rekommenderas även med tusen kilometers mellanrum. Om du cyklar under tusen kilometer under säsongen behövs endast säsongservice.

Ramen och styranordningarna

Tvätta ramens målade och förkromade delar regelbundet med vatten och diskmedel eller biltvättmedel. Du kan använda en vanlig biltvättborste. Fetthaltigt ingrovt smuts kan lossas före vattentvätt med ett mildt lösningstvättmedel. Vaxa ramen två gånger om säsongen med bilvax, så hålls ytan glansig och smutset lossnar lättare. Små skråmor kan lagas med bättringsfärg som du kan inhandla hos butiker som säljer biltillbehör.

- **Observera!** Tvätta inte cykeln med en trycktvätt, eftersom vatten och tvättmedel kan tränga in i lagren, och spola bort smörjmedlet.
- Styrlagrets glapp ska justeras regelbundet. Lagret är rätt justerat när styret rör sig utan hinder, men inget glapp kan avkännas i lagret.
- Innan du ger dig ut och cykla, kontrollera alltid att hjulen, styret och sadeln är rätt fastsatta och att bromsarna fungerar rätt!
- Kom också ihåg att kontrollera däcktrycket med jämna mellanrum!

Varning! Slitage vid användning

Varning! Liksom alla mekaniska komponenter slits cykeln vid användning och den kan utsättas för stora belastningar. Olika material och komponenter kan reagera på olika sätt på utmattning som orsakas av slitage eller belastning. Om komponentens planerade livstid överskrids, kan den plötsligt svika och ytterligare skada cykeln eller cyklisten. Vilken som helst spricka, förvriddning eller färgändring på ett ställe som utsätts för kraftig belastning är ett tecken på att komponenten har nått slutet av sin livstid och bör bytas ut. Därför ska cykeln inspekteras i sin helhet med jämna mellanrum.

Observera! Överbelastning av cykeln, användning som strider mot det avsedda användningsändamålet eller försummelse av underhåll kan leda till att cykeln snabbt går sönder. Detta täcks inte av tillverkarens och importörens ansvar för fel. Skador som uppstått av fall, krockar, vandalis o.dyl. utomstående faktorer täcks inte heller av ansvaret för fel.

Förvaring

Förvara alltid cykeln låst i ett torrt och varmt utrymme på avstånd från frätande ämnen, t.ex. i närheten av båtförvaringsutrymmen, trädgårdsgift, syra, gödningsmedel, lösningsmedel och batterier. Om du måste lämna cykeln utomhus då det regnar, rekommenderar vi att sadeln skyddas mot vatten med t.ex. en plastpåse. Förvara inte cykeln i direkt solljus, eftersom solens UV-strålning skadar ramens målyta och däck. För att förhindra stöld rekommenderar vi att cykeln förvaras låst, helst i ett låst utrymme.

Servicetabell

Första service / 20	1. säsongservice / 20
2. säsongservice / 20	3. säsongservice / 20
4. säsongservice / 20	5. säsongservice / 20
6. säsongservice / 20	7. säsongservice / 20
8. säsongservice / 20	9. säsongservice / 20
10. säsongservice / 20	

Verkkokauppa.com Oyj
Tyynenmerenkatu 11
00220 Helsinki

Asiakaspalvelu:
<https://asiakaspalvelu.verkkokauppa.com>

Verkkokauppa.com Oyj
Stillahavsgatan 11
00220 Helsingfors

Kundservice:
<https://asiakaspalvelu.verkkokauppa.com>